

KALLELSE

Utbildningsnämnden

Sammanträdesdatum: 2023-02-22

1 (3)

Tid Kl: 09.00-

Plats Alafors fabriker

Gruppmöte Kl: 8.00-9.00

Ledamöter Lena Camp (SD), ordförande
Anette Håkansson (S) 1:e vice ordförande
Maj Holmström (M) 2:e vice ordförande
Lena Orstadius (S)
Robert Roos (SD)
Elinor Gandee (V)
Johan Bankel (M)
Lina Bodestad (C)
Renée Palmnäs (FiA)

Ersättare Pernilla Johansson (SD)
Toni Andersson (S)
Mauricio Jiménez (M)
Carina Ackerfors (S)
Tage Lindström (KD)
Johan Signell (S)
Pierre Hernvall (KD)
Linda Hoffberg (C)
Rickard Linde (FiA)

Övriga Åsa Ericson, sektorchef
Filip Olsson, nämndsekreterare
Ulla-Stina Millton, verksamhetschef förskola
Ulrika Gustafsson, verksamhetschef grundskola F-6
Helene Petersson, verksamhetschef grundskola 7-9,
gymnasium, särskola och vuxenutbildning
Marcus Larsson, administrativ chef
Maggan Melander, verksamhetsutvecklare
Atbin Vali Ababaf, controller
Malin Simm Öhrn, controller
Personalföreträdare med närvarorätt
Övriga, se föredragningslistan

Förhinder att närvara anmäls till: Filip Olsson tel 070 216 45 62 eller filip.olsson1@ale.se

Lena Camp
Ordförande

Ärenden	Föredragande	Tid
A Upprop		
B Justering		
1 UBN.2023.1 - Fastställande av föredragningslistan		
2 UBN.2023.8 - Påminnelse om jävsbestämmelser		
3 UBN.2023.61 - Utbildningsnämndens årsredovisning 2022	Åsa Ericson, förvaltningschef Maggan Melander, verksamhetsutvecklare Atbin Vali Ababaf, controller Malin Simm Öhrn, controller Helene Petersson, verksamhetschef Ulla-Stina Millton, verksamhetschef Ulrika Gustafsson, verksamhetschef	09:00-10:00
4 UBN.2023.22 - Revidering av investeringsbudget 2023	Atbin Vali Ababaf, controller Malin Simm Öhrn, controller	10:00-10:10
5 UBN.2023.23 - Investeringsbudget 2024-2027	Atbin Vali Ababaf, controller Malin Simm Öhrn, controller	10:10-10:30 Rast 10:30-10:45
6 UBN.2022.9 - Uppföljning av internkontrollplan 2022	Marcus Larsson, administrativ chef	10:45-11:00
7 UBN.2023.32 - Tillitsbaserad styrning - Tillitsdialoger våren 2023	Åsa Ericson, förvaltningschef	11:00-11:10
8 UBN.2023.51 - Uppföljning och analys av anmälningar om kränkande behandling 2022	Marcus Larsson, administrativ chef Ulrika Gustafsson, verksamhetschef Helene Petersson, verksamhetschef	11:10-11:20
9 UBN.2023.7 - Information till huvudmannen om avstängning av elev	Åsa Ericson, förvaltningschef	11:20-11:25
10 UBN.2022.493 - Samordning av Ale gymnasium och komvux	Åsa Ericson, förvaltningschef	11:25-11:40
11 UBN.2023.3 - Information från förvaltningen 2023	Åsa Ericson, förvaltningschef	11:40-11:55

Ärenden	Föredragande	Tid
12 UBN.2023.4 - Redovisning av delegeringsbeslut 2023		11:55-:11:57
13 UBN.2023.5 - Redovisning av underrättelser, beslut och domar 2023		11:57-12:00
14 UBN.2023.9 - Övriga frågor		12:00-

Utbildningsnämndens ordförande påminner nämndens ledamöter och ersättare om kommunallagens och förvaltningslagens bestämmelser om jäv:

Kommunallagen (2017:725) 6 kap.

28 § En förtroendevald är jävig, om

1. han eller hon eller någon närstående är part i ärendet eller annars kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning,
2. han eller hon eller någon närstående är eller har varit ställföreträdare eller ombud för en part i ärendet eller för någon annan som kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning,
3. ärendet rör tillsyn över sådan kommunal verksamhet som han eller hon själv är knuten till, eller
4. det finns någon annan särskild omständighet som gör att hans eller hennes opartiskhet i ärendet kan ifrågasättas.

Lag (2022:638).

29 § Om det är uppenbart att frågan om opartiskhet saknar betydelse, ska nämnden bortse från jäv.

30 § En förtroendevald som är jävig i ett ärende hos en nämnd får inte delta eller närvara vid handläggningen av ärendet. Den förtroendevalde får dock vidta åtgärder som inte någon annan kan utföra utan att handläggningen försenas avsevärt.

Den som känner till en omständighet som kan antas utgöra jäv mot honom eller henne ska självmant uppge det.

Har det uppkommit en fråga om jäv mot en förtroendevald och har någon annan inte trätt i dennes ställe, ska nämnden snarast besluta i jävsfrågan. Den som jävet gäller får delta i prövningen av jävsfrågan endast om nämnden annars inte är beslutsför och någon annan inte kan tillkallas utan olägligt uppskov.

Förvaltningslagen (2017:900) §16

16 § Den som för en myndighets räkning tar del i handläggningen på ett sätt som kan påverka myndighetens beslut i ärendet är jävig om

1. han eller hon eller någon närstående är part i ärendet eller annars kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning,
2. han eller hon eller någon närstående är eller har varit ställföreträdare eller ombud för en part i ärendet eller för någon annan som kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning,
3. han eller hon har medverkat i den slutliga handläggningen av ett ärende hos en annan myndighet och till följd av detta redan har tagit ställning till frågor som myndigheten ska pröva i egenskap av överordnad instans, eller
4. det finns någon annan särskild omständighet som gör att hans eller hennes opartiskhet i ärendet kan ifrågasättas.

Om det är uppenbart att frågan om opartiskhet saknar betydelse, ska myndigheten bortse från jäv.

17 § Den som är jävig får inte ta del i handläggningen av ärendet och inte heller närvara när ärendet avgörs. Han eller hon får dock utföra sådana uppgifter som inte någon annan kan utföra utan att handläggningen försenas avsevärt.

18 § Den som känner till en omständighet som kan antas göra honom eller henne jävig ska omedelbart anmäla detta till myndigheten.

En myndighet ska pröva en jävsfråga så snart som möjligt.

Den som jävet gäller får ta del i prövningen av jävsfrågan endast om det krävs för att myndigheten ska vara beslutsför och någon ersättare inte kan kallas in utan att prövningen försenas avsevärt.

Utbildningsförvaltningen

Diarienummer: UBN.2023.61

Datum: 2023-02-03

Verksamhetsutvecklare: Maggan Melander

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämndens årsredovisning 2022

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att godkänna årsredovisningen för 2022.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Sammanfattning

I årsredovisningen för 2022 beskrivs resultaten för utbildningsnämndens verksamheter för januari - december. Utbildningsnämndens resultat för 2022 blev en budget i balans/mindre överskott. Årets aktiviteter har i huvudsak genomförts enligt plan.

Åsa Ericson
Förvaltningschef

Maggan Melander
Verksamhetsutvecklare

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, 2023-02-03 Årsredovisning 2022 Utbildningsnämnden

Årsredovisning 2022 Utbildningsnämnden

Beslutet skickas till:

För vidare hantering:

Controller för utbildningsförvaltningen
Förvaltningschef för utbildningsförvaltningen

För kännedom:

Kommunstyrelsen
Ekonomichef

Ärendet

I årsredovisningen för 2022 beskrivs resultaten för utbildningsnämndens verksamheter för januari - december. Utbildningsnämndens resultat för 2022 blev en budget i balans/mindre överskott. Under våren prognostiserades ett underskott där åtgärder vidtogs och gav avsedd effekt. Prognosen för november påvisade återigen ett underskott på grund av ökade elkostnader och nytillkomna placeringar i grundsärskolan. Trots detta blev resultatet för året en budget i balans, främst på grund av lägre semesterlöneskuld än prognostiserat.

Aktiviteter

Årets aktiviteter har i huvudsak genomförts enligt plan. Det har varit ett stort fokus på aktiviteter inom Hälsa och välbefinnande där särskilt arbetet med föräldrastödsprogram kan lyftas fram. Goda insatser inom undervisningen har resulterat i att effekterna av pandemin på läsårets betyg inte blev så stora som befarat. Inom arbete, sysselsättning och företagsamhet återfinns de nya yrkesutbildningarna samt genom fler insatser ett förbättrat arbete med att få fler att ta steg närmre sysselsättning. Kompetensförsörjningen har varit ett viktigt fokus. Kartläggningar har genomförts, processer har utarbetats och ett antal medarbetare har erbjudits stöd till studier inom förskola och fritidshem.

Resultat

Andelen elever som är behöriga till de nationella yrkesprogrammen har ökat något jämfört med föregående läsår och är idag 87 procent. De flesta elever som är behöriga till yrkesprogram är också behöriga till högskoleförberedande program. Det genomsnittliga meritvärdet för årskurs 9 i Ales kommunala skolor är oförändrat (223,3) jämfört med föregående läsår. Andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen har minskat något jämfört med föregående läsår. Skillnaden mellan grupper som har föräldrar med högskoleutbildning respektive gymnasieutbildning har minskat. I årskurs 6 har drygt 78 procent av eleverna uppnått kunskapskraven i alla ämnen. Det är en liten ökning jämfört med föregående läsår.

Resultat som vidare åstadkommit för perioden är bland annat framtaget föräldrastödsprogram som i sin tur förväntas ge effekter för folkhälsa och utbildningsresultat. Ungdomar och unga vuxna som stått långt ifrån arbetsmarknaden har fått förbättrat stöd att ta sig vidare och fler är nu i sysselsättning.

Kompetensförsörjningens aktiviteter har bland annat resulterat i fler utbildade förskoleassistenter samt barnskötare till fritidshem.

Det finns också planerade aktiviteter som ej givit avsedd effekt. Utredningarna för att hitta möjligheter att skapa gynnsamma sammansättningar av barn- och elevgrupper har inte funnit vägar framåt för det.

Analys

I syfte att lyckas bättre med en god utbildning för alla krävs utvecklingsinsatser på många nivåer och en god ekonomistyrning med fortsatt förbättring av personaltäthet samt tillräcklig tillgång till lokaler. För att förbättra måluppfyllelsen är arbetet med det pedagogiska ledarskapet och professionellt lärande för alla de viktigaste verktygen för kvalitetsutveckling på genomgripande nivå.

Beslutade ändringar i skollagen avseende förskolan och kommande förändringar för fritidshem innebär ett utökat och förändrat uppdrag för kommunen för förskola och fritidshem vilket kommer att utmana.

Arbetet med att få fler i sysselsättning har utvecklats i snabb takt och visar på goda resultat. Området behöver fortsatt förstärkning och vidare utveckling för att möjliggöra goda livschanser för fler Alebor vilket blir än mer angeläget med rådande samhällsutmaningar.

Det är av stor vikt med en socialt hållbar och långsiktig strategi såväl samhällsmässigt som ekonomiskt för lösningar av brist på platser samt planering av nya förskolor och skolor.

En hållbar kompetensförsörjning kommer att bli avgörande för att förbättra utbildningsresultaten framöver då branschen står inför stora utmaningar avseende förskolläraryrket och lärarbrist.

Ekonomisk bedömning

Årsredovisningen visar det ekonomiska utfallet för utbildningsnämnden 2022.

Invånarperspektiv

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Hållbarhetsperspektivet

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Lagstiftning och kommunala styrdokument

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Remissyttrande

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Informeras enligt MBL 2023-02-21.

Beslutets genomförande

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att utbildningsnämnden genomfört uppdrag och aktiviteter enligt plan för året 2022.

Utbildningsnämnden

Årsredovisning - 2022

Innehåll

1 Periodens verksamhet - Sammanfattning	3
1.1 Sammanfattning.....	3
2 Strategiska målsättningar	4
2.1 Hälsa och välbefinnande.....	4
2.1.1 Uppdrag: Resultatet av den utredning om psykisk ohälsa som är gjord ska genomföras... 5	
2.2 Kunskap och utbildning.....	6
2.2.1 Terminsbetyg och elevfrånvaro HT 2022.....	8
2.2.2 Nämndens mål: Lika möjligheter till framgångsrikt lärande.....	10
2.2.3 Nämndens mål: Hållbar kompetensförsörjning.....	12
2.2.4 Uppdrag: Framtagen strategi om personaltäthet ska implementeras.....	13
2.3 Sysselsättning, arbete och företagsamhet.....	14
2.4 Hållbart samhällsbyggande.....	15
2.5 Ett Ale.....	16
2.6 En arbetsgivare.....	17
2.7 Analys och förslag för framtiden.....	17
3 Övrig uppföljning	18
3.1 Sammanställning av inkomna synpunkter.....	18
4 Basverksamhet	20
4.1 Verksamhetsmått.....	20
5 Ekonomisk analys	24
5.1 Analys och förslag för framtiden.....	24
5.1.1 Sammanfattande tabeller.....	25
6 Personalanalys	27
6.1 Kommunens anställda.....	27
6.1.1 Antal anställda.....	27
6.2 Sjukfrånvaro.....	27
6.2.1 Sjukfrånvaro i procent.....	28
6.3 Personalanalys och förslag för framtiden.....	28

1 Periodens verksamhet - Sammanfattning

1.1 Sammanfattning

Aktiviteter

Årets aktiviteter har i huvudsak genomförts enligt plan. Det har varit ett stort fokus på aktiviteter inom Hälsa och välbefinnande där särskilt arbetet med föräldrastödsprogram kan lyftas fram. Goda insatser inom undervisningen har resulterat i att effekterna av pandemin på läsårets betyg inte blev så stora som befarat. Inom arbete, sysselsättning och företagsamhet återfinns de nya yrkesutbildningarna samt genom fler insatser ett förbättrat arbete med att få fler att ta steg närmre sysselsättning. Kompetensförsörjningen har varit ett viktigt fokus. Kartläggningar har genomförts, processer har utarbetats och ett antal medarbetare har erbjudits stöd till studier inom förskola och fritidshem.

Resultat

Andelen elever som är behöriga till de nationella yrkesprogrammen har ökat något jämfört med föregående läsår och är idag 87 procent. De flesta elever som är behöriga till yrkesprogram är också behöriga till högskoleförberedande program. Det genomsnittliga meritvärdet för årskurs 9 i Ales kommunala skolor är oförändrat (223,3) jämfört med föregående läsår. Andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen har minskat något jämfört med föregående läsår. Skillnaden mellan grupper som har föräldrar med högskoleutbildning respektive gymnasieutbildning har minskat. I årskurs 6 har drygt 78 procent av eleverna uppnått kunskapskraven i alla ämnen. Det är en liten ökning jämfört med föregående läsår.

Resultat som vidare åstadkommit för perioden är bland annat framtaget föräldrastödsprogram som i sin tur förväntas ge effekter för folkhälsa och utbildningsresultat. Ungdomar och unga vuxna som stått långt ifrån arbetsmarknaden har fått förbättrat stöd att ta sig vidare och fler är nu i sysselsättning.

Kompetensförsörjningens aktiviteter har bland annat resulterat i fler utbildade förskoleassistenter samt barnskötare till fritidshem.

Det finns också planerade aktiviteter som ej givit avsedd effekt. Utredningarna för att hitta möjligheter att skapa gynnsamma sammansättningar av barn- och elevgrupper har inte funnit vägar framåt för det.

Analys

I syfte att lyckas bättre med en god utbildning för alla krävs utvecklingsinsatser på många nivåer och en god ekonomistyrning med fortsatt förbättring av personaltäthet samt tillräcklig tillgång till lokaler. För att förbättra måluppfyllelsen är arbetet med det pedagogiska ledarskapet och professionellt lärande för alla de viktigaste verktygen för kvalitetsutveckling på genomgripande nivå.

Beslutade ändringar i skollagen avseende förskolan och kommande förändringar för fritidshem innebär ett utökat och förändrat uppdrag för kommunen för förskola och fritidshem vilket kommer att utmana.

Arbetet med att få fler i sysselsättning har utvecklats i snabb takt och visar på goda resultat. Området behöver fortsatt förstärkning och vidare utveckling för att möjliggöra goda livschanser för fler Alebor vilket blir än mer angeläget med rådande samhällsutmaningar.

Det är av stor vikt med en socialt hållbar och långsiktig strategi såväl samhällsmässigt som ekonomiskt för lösningar av brist på platser samt planering av nya förskolor och skolor.

En hållbar kompetensförsörjning kommer att bli avgörande för att förbättra utbildningsresultaten framöver då branschen står inför stora utmaningar avseende förskolläro- och lärarbrist.

2 Strategiska målsättningar

I detta avsnitt utvärderas och bedöms måluppfyllelsen av kommunens politiska mål. I kommunens budget 2022 har kommunfullmäktige pekat ut sex strategiska målsättningar.

De strategiska målsättningarna är:

- *Hälsa och välbefinnande*
- *Kunskap och utbildning*
- *Sysselsättning, arbete och företagsambethet*
- *Hållbart samhällsbyggande*
- *Ett Ale*
- *En arbetsgivare*

De strategiska målsättningarna pekar ut den politiska viljeriktningen för utvecklingen av kommunens verksamheter. Vid varje bokslut görs en helhetsbedömning om nuläget kring nämndens arbete med varje strategisk målsättning. Bedömningen utgår från om målet anses ha god (grön), viss (gul) eller låg (röd) måluppfyllelse och baseras på en sammanvägd bild av nämndernas arbete.

På ett övergripande plan innebär detta att bedömning för årsbokslut är en helhetsbedömning av verksamheternas måluppfyllelse för året. Bedömning av måluppfyllelse utgår från planeringen i nämndplanen och det sammanvägda genomförandet av olika insatser och aktiviteter.

Symbolförklaring

	<i>Det fortlöper enligt nämndens plan gällande insatser och aktiviteter, det strategiska målet bedöms nås på helår i väsentliga och stora drag.</i>
	<i>Det går inte helt enligt plan utan nämnden flaggar upp att det finns en viss osäkerhet i om det strategiska målet kan nås på helår i väsentliga och stora drag. (utifrån det som nämnden kan påverka).</i>
	<i>Det går inte alls enligt plan och nämnden flaggar därför upp att det strategiska målet inte bedöms nås på helår i väsentliga och stora drag om arbetet fortsätter på samma sätt som nu.</i>

2.1 Hälsa och välbefinnande

Målområdet hälsa och välbefinnande handlar om att skapa förutsättningar för ett hälsofrämjande samhälle, att människor i Ale är rustade för att nå sin fulla potential och att det finns hållbara stöd för de som behöver.

Den samlade bedömningen är att de insatser som planerats för året har genomförts.

Samverkan mellan olika aktörer och verksamheter är en nyckel för att nå bästa effekt. Samarbete kring och med TSI (tidigt samordnade insatser) är en garant för att samverkan sker på bästa sätt, och för att optimera insatserna för barn och elever. Gemensamma aktiviteter som pågått under 2022 är bland annat:

- Sommaraktiviteter
- MHFA – första hjälpen till psykisk hälsa (fokus unga)
- PAR – polis ambulans och räddningstjänst
- Föräldrahälsa Skepplanda
- ANDTS, utskick av foldrar etc, digitalt föräldramöte ANDT
- Ale Attitude/ My Attitude

- Digitalt fältstöd – test av anonym chatt för Ales ungdomar
- Föräldrastöd - Päronguiden
- Arbetsgrupp våld i nära relationer har tagit fram förslag på främjande och förebyggande insatser.

Barn- och elevhälsan har haft stort fokus på närvarofrämjande arbete i skolan, för att ta till sig forskning i området har litteraturstudier och studiedag med närvarofrämjande tema genomförts. Barn- och elevhälsan har också renodlat tjänsterna så att barn- och elevhälsan kan erbjuda fler hela tjänster på skolorna och använda resurserna på bättre sätt för att arbeta främjande. Hälsofrämjande arbete, nya rutiner och utökad barn- och elevhälsa samt utökning i förskolan med tillgång psykolog och logoped.

För att nå målet har utbildningsnämnden planerat och delvis genomfört följande arbete

- *Ta del av Barn- och elevhälsans främjande och förebyggande arbete*
Barn- och elevhälsans förebyggande arbete presenterades på utbildningsnämndens sammanträde i april. UBN.2022.160
- Föräldrastödsinsatserna har påbörjats.
En genomgång gjordes på utbildningsnämndens sammanträde i april. Ett generellt föräldrastödsprogram har planerats och införs stegvis så att alla föräldrar i Ale kommer att kunna delta var tredje år under barnets uppväxt till och med 18 år. Första omgången genomfördes hösten 2022 för vårdnadshavare med barn i förskolan och årskurs 7-9. Våren 2023 riktas till vårdnadshavare i F-6. Det har varit välbesökta föräldramöten och positivt mottagande från vårdnadshavare. UBN.2022.3
- *Barnkulturprogrammet*
En stor del av kommunens barnkulturarbete sker inom och i samarbete mellan sektor kultur och fritid och sektor utbildning. Samarbete mellan kulturskolan och vissa enheter har fortsatt och elever har bland annat deltagit i projekt och provat instrument. Under 2022 har några aktiviteter kunnat genomföras inom skapande skola, bland annat teater och filmdagar samt prova på verksamhet för kulturskolan på fritidshemmen.
- *Det nystartade PAR (Polis, Ambulans, Räddningstjänst) för årskurs 8*
Syftet med PAR är att bland annat ungdomar skapar tillit till och förståelse för blåljuspersonalens arbete och att stärka relationerna dem emellan. Därmed ska barns brottslighet minska. Ytterligare ett syfte är att informera om vad det innebär att bli straffmyndig. Elever i årskurs 8 har varit på besök på räddningstjänsten under en halvdag och fått träffa och lära känna lokala poliser, brandmän och ambulanssjukvårdare. Blåljuspersonal kommer kontinuerligt på besök till skolan, särskilt på Arosenius och Da Vinciskolan och tar sig tid att prata med eleverna, arbetet fungerar väl.

2.1.1 Uppdrag: Resultatet av den utredning om psykisk ohälsa som är gjord ska genomföras.

Status

✓ Avslutad

Nämndens arbete

Utbildningsnämnden tar del av och följer upp det kommungemensamma arbetet av genomförandet.

En genomgång av utredningen och det fortsatta arbetet gjordes på utbildningsnämndens sammanträde i april. UBN.2022.3

Arbetet med att ta reda på bakomliggande orsaker till psykisk ohälsa har samlat många olika berättelser om hur Ales barn och unga har det idag. Utredningens uppdrag har varit att undersöka och belysa orsaker till psykisk ohälsa, vilken är anledningen till att fokus ligger på just ohälsan.

Utredningen har lagt störst vikt vid att inhämta synpunkter och erfarenheter från ett antal aktörer och verksamheter vars arbete handlar om barn och unga och berör frågor om psykisk ohälsa. Detta har inkluderat kommunala och regionala verksamheter. Av det insamlade materialet, dialoger och intervjuer återkommer flertalet övergripande områden, i behov att hanteras och förstås för att bidra till ungas psykiska hälsa i Ale:

- Föräldrar och föräldrahälsa

- Verktyg för att möta livet
- Brist på tid
- Ett samhälle i förändring påverkar måendet
- Tillgängligt stöd
- Vikten av helhetssyn
- Ojämliga livsvillkor påverkar
- Fysisk aktivitet, stress och sömn, goda relationer och någon som bryr sig

Utredningen belyser även att många olika system samspelar för att påverka hur någon mår och förutsättningarna för människor att må bra. Men det kräver att samtliga delar finns med för att nå en förändring inom området: individen och dess situation, samhället, samt organisationen.

2.2 Kunskap och utbildning

En god utbildningsnivå är en framgångsfaktor för ett hållbart samhälle. Att bli behörig till gymnasiet är för varje individ ett avgörande steg för framtiden. Resultaten i Ales skolor har förbättrats över tid och visar en långsam positiv utveckling även om det finns tillfälliga variationer på både skolnivå och kommunnivå. Skolfrånvaron är hög i Ales skolor, inte minst bland de yngre eleverna, och har påverkats negativt i och med pandemin. Både elever och lärare har varit sjuka eller i karantän vilket påverkat kunskapandet. Under hösten 2022 har elevfrånvaron börjat minska, men frånvaron är fortfarande alltför hög. Fler insatser behövs för att öka närvaron i skolan. Höstterminens betyg visar en nedgång av andel elever som når kunskapskraven i alla ämnen, och gymnasiebehörigheten för de elever som lämnar årskurs 9 våren 2023 riskerar att minska.

Den samlade bedömningen är att de insatser som planerats för året har genomförts.

Arbetet med den nationella digitaliseringsstrategin för skolväsendet pågår på flera nivåer i Ale.Handledning i form av workshops har genomförts under året. I digitaliseringsstrategin, som sträckte sig till och med 2022, finns tre stora fokusområden: Digital kompetens för alla i skolväsendet, Likvärdig tillgång och användning samt Forskning och uppföljning kring digitaliseringens möjligheter. Strategin innebär bland annat att barn och elever i alla delar av skolväsendet ska ges förutsättningar att utveckla adekvat digital kompetens. Barn, elever och personal som arbetar med barn och elever ska ha tillgång till digitala verktyg utifrån sina behov och förutsättningar. De digitala läresurser som används i undervisningen ska vara ändamålsenliga och medföra att teknikens möjligheter kan utnyttjas effektivt. En ny uppdaterad strategi kom i slutet av året. Bedömningen är att det behövs ett intensifierat fortsatt utvecklingsarbete både inom förvaltningen och tillsammans med IT-enheten för att lyckas nå fram.

Det genomsnittliga meritvärdet för årskurs 9 i Ales kommunala skolor var vårterminen 2022 oförändrat (223,3) jämfört med föregående läsår. Andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen minskade med cirka två procentenheter och andelen elever som blev behöriga till de nationella yrkesprogrammen ökade något jämfört med föregående läsår till 87 procent. De flesta elever som blev behöriga till yrkesprogram var också behöriga till högskoleförberedande program, men det bör understrykas att 13 procent av Ale kommuns elever i årskurs 9 lämnade grundskolan utan gymnasiebehörighet, vilket motsvarar 54 elever. Av dessa hade över 70 procent mer än 20 procent frånvaro vårterminen 2022.

De flesta av Ales gymnasieelever går i gymnasieskola i andra kommuner. Ale gymnasium erbjuder introduktionsprogram för cirka 120 elever. Eleverna på introduktionsprogrammen följer en individuell studieplan utifrån sina behov och andel elever som uppnår målen utifrån planen ökade från 30 procent till 55 procent det senaste året. Det innebär också att genomströmningen ökar och fler blir snabbare behöriga till nationellt yrkesprogram, 30 procent jämfört med 17 procent föregående år. På de nystartade IMY-utbildningar (yrkesintroduktion) följer de flesta elever sina studieplaner i yrkesämnena, men i stort sett alla elever fick förlängd studietid i ämnena svenska/svenska som andraspråk och matematik. Yrkeslärarna menar att vissa av eleverna kan behöva mer tid i sina ämnen bland annat på grund av hög frånvaro, inlärningssvårigheter eller studieovana. Ett

flertal av eleverna har tidigare gått på introduktionsprogram och språkintröduktion under ett eller flera år.

För de Ale-elever som gått på gymnasieskolor i andra kommuner ökade andelen som blev behöriga till högskola efter både yrkesprogram och högskoleförberedande program, 35 procent jämfört med 30 procent föregående läsår. För riket är motsvarande 29 procent och alla jämförelsekommunerna som Stenungsund, Kungälv och Eslöv hade resultat som låg närmre en andel av 20 procent.

För alla elever på gymnasiet har dock genomströmningen minskat. Det är en minskad andel elever som klarat gymnasieexamen inom tre år, men en ökad andel som klarat den inom fyra år, 77 procent jämfört 71 procent föregående år. Att det tagit längre tid för eleverna är troligtvis en effekt av pandemin. Fler har lämnat gymnasiet med bara studiebevis. Förvaltningen har förbättrat arbetet med att följa på dessa elever, och i högre utsträckning beviljat ett fjärde gymnasieår. Andel ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar två år efter gymnasiet har ökat med en procentenhet till 77 procent.

Komvux erbjuder utbildning för vuxna i Ale. 76 procent av eleverna på grundskolenivå och inom GRvux har fullföljt sina utbildningar. Andel som fullföljt sin utbildning på gymnasienivå är lägre, 52 procent. Generellt är det en lägre andel som fullföljer av de som gör sin utbildning i andra kommuner. Inom SFI har 78 procent fullföljt utbildningen vilket innebär en ökad genomströmning. En liten trend med minskat avhopp från SFI syns på grund av sammanhållen utbildning och ökat utbud av grundläggande utbildningar.

Ale kommun har tillsammans med Lilla Edet fått statsbidrag för Lärcentrum 2023. Lärcentrum ska främja tillgången till utbildning och genomströmning i utbildningen, erbjuda elever stöd från lärare och annan personal samt vara en plats där studerande får möjlighet att möta andra studerande. Syftet är att samverka för att stödja kommuninvånare i deras väg att nå arbetsmarknaden, vilket även leder till en ökad kompetensförsörjning i de samverkande kommunerna. Se UBN 2022.480

Under året har likabehandlingsarbetet i förskolan fått fokus kring uppföljning och analys. Det har bedömts som ett fortsatt behov av lärande och stöd i uppföljning samt arbete kring normmedvetenhet och systematisk uppföljning. Frågan ligger inom området normer och värden där förskolan inom ramen för sitt fostrande uppdrag har ett ansvar att pedagogiskt förklara för barnen att ett visst beteende är önskat och sårande.

Området kring pedagogiskt ledarskap, både för pedagoger och rektorer har under året fortsatt inom ramen för Mötesplats förskola. Där fylls på med forskning och kunskapsinnehåll för att stödja arbetet kring utveckling av förmågor där den sociala miljön och förhållningssätt är en del. Strukturer och forum finns på nästan alla enheter för en lärande organisation. De enheter som har haft etablerade lärgrupper igång länge har en mer medveten utveckling mot ett fördjupat lärande.

Den centralt framtagna övergångsplanen har under hösten 2022 varit utgångspunkten för arbetet med övergångar mellan förskola och skola. Syftet med planen är att skapa en tydlighet i utbildningen som en utbildningskedja så att barnens behov fångas in i övergångar mellan skolformerna.

Varje år svarar vårdnadshavare i Göteborgsregionen på en gemensam enkät. Enkäten genomfördes i början av året. Svarefrekvensen var lägre än tidigare år, 45 procent jämfört med 52 procent året innan. Vårdnadshavare svarar på en värdeskala från 1-5 där 1 är mest negativt och 5 är mest positivt. Ales genomsnittliga resultat ligger på ungefär samma nivå som Göteborgsregionen. En förbättring från tidigare år syns inom samtliga frågeområden. De tre frågor som vårdnadshavaren har gett högst betyg på handlar och trygghet, trivsel och uppmuntrande till lärande. Flest negativa svar har tre frågor som handlar om information kring mål och innehåll i utbildningen, om utvecklingssamtalet ger möjlighet till god dialog kring barnets utveckling, trivsel och lärande, samt om utemiljön är inspirerande och inbjudande. Både de positiva och negativa är samma som föregående år, dock är det en färre andel negativa svar i den senaste enkäten.

Mått	Utfall 2022
Vårdnadshavarens upplevda kvalitet av förskolan (helhetsomdöme medelvärde skala 1-5)	4,3
Andel behöriga till gymnasieskolans yrkesförberedande program	87 %
Andel elever som nått målen i alla ämnen, årskurs 9	74 %
Meritvärde årskurs 9 (samtliga ämnen)	223,3
Andel elever som nått målen i alla ämnen i årskurs 6	78 %

Mått	Utfall 2022
Andel elever som klarar ämnesprov i årskurs 3 matematik	62 %
Andel elever som klarar ämnesprov i årskurs 3 svenska	67 %
Andel gymnasieelever med examen inom 3 år, yrkesprogram, folkbokförda i Ale	73 %
Andel etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, folkbokförda i Ale, nov 2020	84 %

2.2.1 Terminsbetyg och elevfrånvaro HT 2022

Höstterminens betyg visar en nedgång av andel elever som når kunskapskraven i alla ämnen, och gymnasiebehörigheten för de elever som lämnar årskurs 9 våren 2023 riskerar att minska. Betygsresultaten för hösten 2022 har försämrats för alla årskurser utom årskurs 8. Från och med hösten 2022 gäller nya läroplaner och kursplaner och betygskriterier. Höstterminen 2022 var första gången de nya betygskriterierna tillämpades och implementering pågår under hela läsåret. Bland annat mer fokus på att lärare och skolor gör en likartad bedömning till exempel genom ökad sambedömning. De ämnen som har högst andel ej godkända betyg i alla årskurser är matematik och svenska som andraspråk, andelen elever som läser svenska som andraspråk är cirka 11 procent av eleverna.

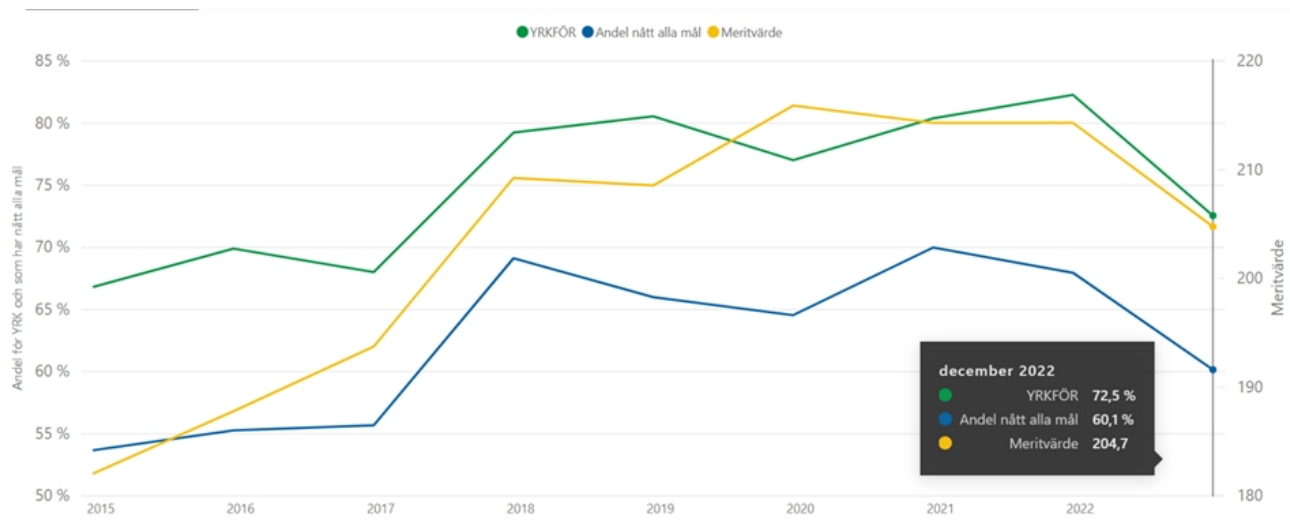
I årskurs 6 har 73 procent av eleverna nått kunskapskraven i alla ämnen, vilket är en minskning med fyra procentenheter jämfört med årskurs 6 hösten 2021. Höstbetygen för årskurs 6 har varierat ganska mycket över tid och höstterminens betyg i årskurs 6 är inte alltid fullständiga eftersom det inte är säkert att alla elever har hunnit läsa alla ämnen. Elevernas betyg i årskurs 6 följer de bedömningar som gjordes för elevgruppen i årskurs 5. Under läsåret görs en översyn av det språkutvecklande och språkstärkande området i hela årskurs F-6. Tydlig struktur utformas och det språkstärkande arbetet ska synas tydligare i det systematiska kvalitetsarbetet.

I årskurs 7 har 69 procent av eleverna nått kunskapskraven i alla ämnen, det är en minskning med över två procentenheter sen förra hösten. Resultatet är väsentligt lägre än samma elevgrupp hade efter vårterminen i årskurs 6, då drygt 78 procent av eleverna nådde kunskapskraven i alla ämnen. Att betygen sjunker mellan årskurs 6 och årskurs 7 är vanligt men gynnar inte elevens tilltro till sin egen förmåga. Det finns en tendens hos lärarna att sätta det lägre betyget vid osäkerhet, vilket syns tydligast i årskurs 7. Arbetet med övergångar är ett av läsårets utvecklingsområde och behöver förbättras, uppföljning och återkoppling efter övergången behöver förstärkas. Återkopplingen och ett pågående samtal ökar förståelsen för varandras uppdrag och bättre insyn i varandras skolformer och verksamheter, vilket förbättrar elevens möjlighet att få en skolgång som hänger ihop hela vägen.

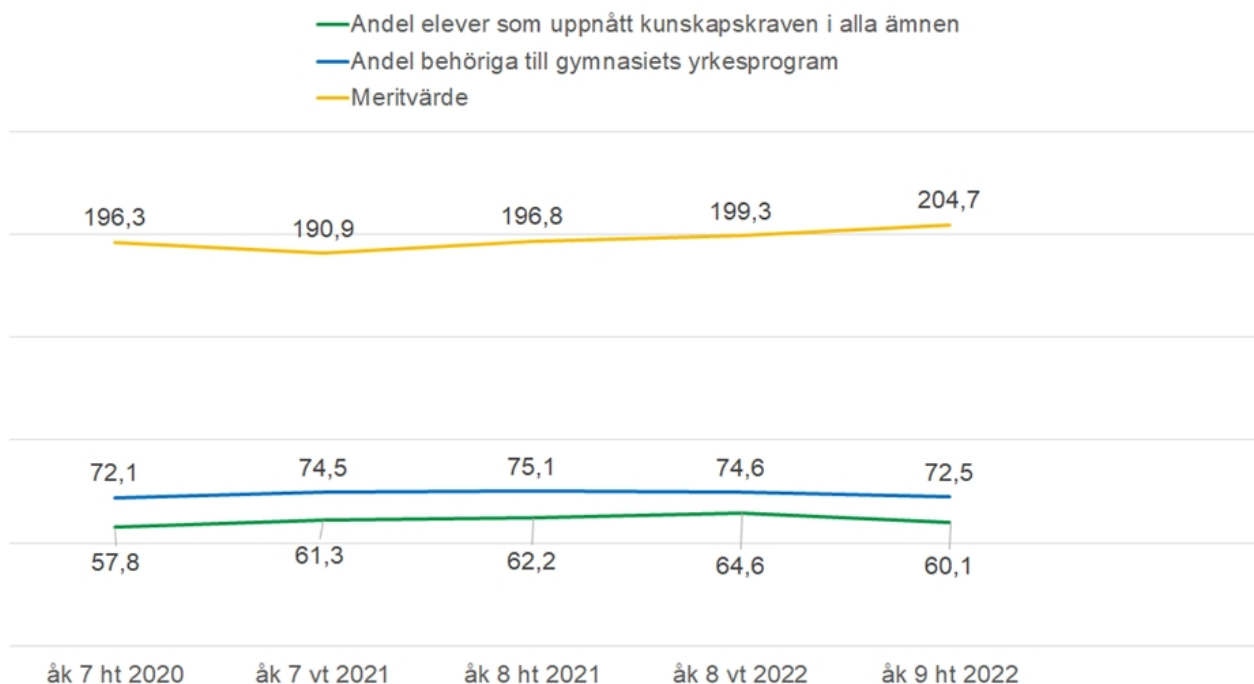
I årskurs 8 har andelen av eleverna som nått kunskapskraven i alla ämnen ökat till 70 procent jämfört 62 procent hösten 2021, vilket var ovanligt lågt. För elevgruppen är det ungefär samma nivå som i årskurs 7 våren 2022. 82 procent av eleverna har godkänt i de ämnen som ger behörighet till nationellt på gymnasiet.

I årskurs 9 har andel elever som nått kunskapskraven i alla ämnen minskat med åtta procentenheter till 60 procent jämfört med 68 procent hösten 2021. Även andel behöriga till gymnasiet och meritvärdet har minskat jämfört hösten 2021.

Diagrammet nedan visar förändring över tid avseende andel elever i årskurs 9 som nått kunskapskraven i alla ämnen, gymnasiebehörighet och meritvärde, höstterminsbetyg 2015-2022.

Vid en jämförelse med samma elevgrupp i årskurs 8 syns också en minskning avseende andel elever som nått kunskapskraven i alla ämnen och andel med gymnasiebehörighet medan meritvärdet har förbättrats något. Diagrammet nedan visar utvecklingen för årets årskurs 9 från hösten 2020 till och med 2022.

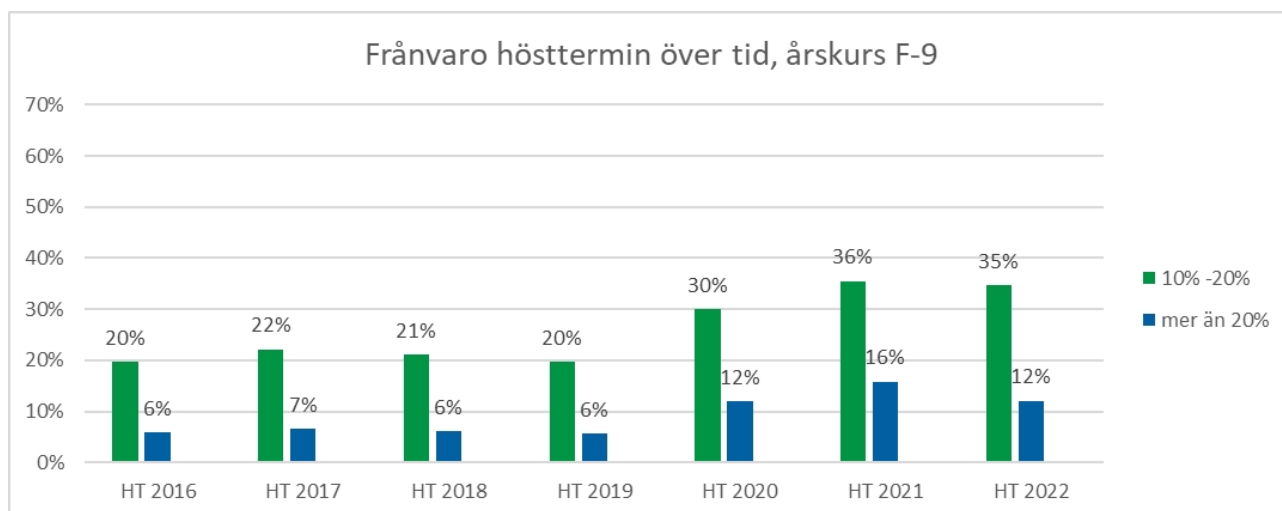

Eleverna i nuvarande årskurs 9 har haft låga resultat under längre tid och skolorna har arbetat intensivt med ett flertal insatser för elevgruppen. Detta är en elevgrupp som dessutom drabbats hårt av pandemin. En redan hög frånvaro har ökat ytterligare på grund av pandemin, därtill distansundervisning och fler vikarier på grund av ökad sjukfrånvaro bland lärare.

Under våren 2023 görs ytterligare insatser för att så många som möjligt ska klara behörigheten till ett nationellt gymnasieprogram efter årskurs 9. Skolorna förändrar och styr om sin stödorganisation och skapar en mer flexibel som kan stödja flera områden i till exempel perioder av intensivläsning. Prognosen är att cirka hälften av eleverna som saknar ett betyg i behörighetsgivande ämne kommer att klara godkänt i ämnet. Det skulle innebära att cirka 83 procent av eleverna når gymnasiebehörighet efter årskurs 9.

Elevfrånvaron i Ales skolor är generellt hög, men höstterminens statistik visar nu att andelen elever med mer än 20 procent frånvaro har minskat jämfört med hösten 2021. Elever som har frånvaro mellan 10-20 procent är

fortfarande på samma höga nivå. Diagrammet nedan visar utveckling av elevfrånvaro höstterminer 2016-2022.

Det är främst högstadiet och Ale gymnasium som har en hög andel elever med frånvaro som är mer än 20 procent, det är en större andel flickor än pojkar i den gruppen. Elever som har frånvaro mellan 10-20 procent är lite mer jämnt spridd över årskurserna, dock med vissa variationer, men för elever i förskoleklass och årskurs 1 är andelen högre än övriga årskurser. I årskurs 9 har en hög andel av flickorna både frånvaro från 10-20 procent och frånvaro över 20 procent, vilket kan kopplas till en ökande psykisk ohälsa bland flickor. Det är värt att poängtera att en elev som är frånvarande 20 procent under en hel termin missar i genomsnitt en hel skoldag per vecka, vilket påverkar elevens möjlighet till lärande. Det finns generella rutiner kring frånvaro, men dialoger med skolorna visar att dessa behöver förbättras och uppdateras nu efter pandemin. Rutinerna behöver säkerställas och följas upp. En ökad elevnärvaro kommer att få stort fokus under 2023. Bland annat startar närvarofrämjande projekt på Da Vinciskolan och Ale gymnasium.

2.2.2 Nämndens mål: Lika möjligheter till framgångsrikt lärande

Att skapa lika möjligheter till framgångsrikt lärande har varit ett mål under de senaste åren både nationellt och lokalt. Betygsskillnaderna ökar mellan grupper som har föräldrar med låg respektive hög utbildningsnivå och arbetet behöver intensifieras ytterligare.

Utbildningsnämndens nämndplan 2022

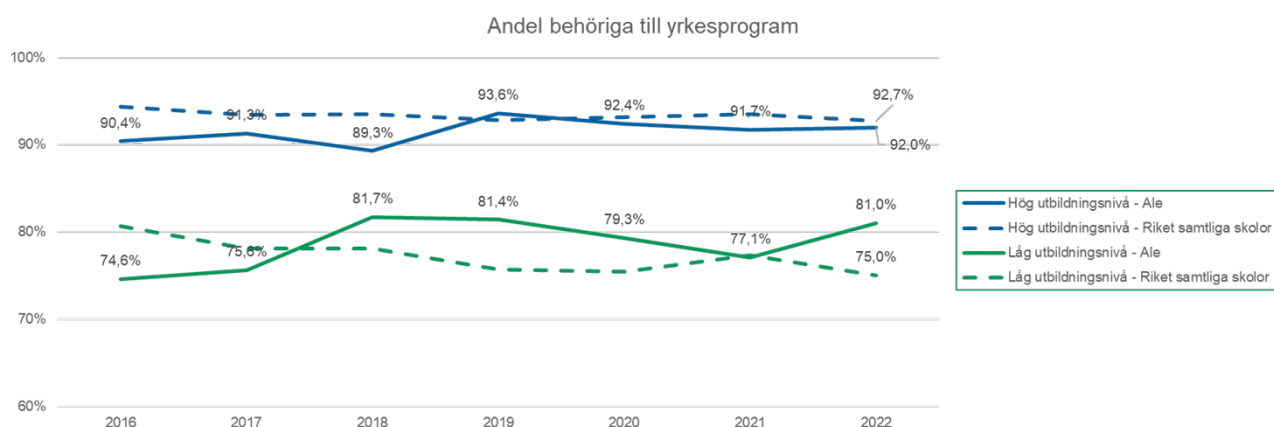
Från tidigare forskning om att förbättra och utveckla skolor vet vi att alla elever kan lära och att alla skolor kan förbättras givet att de ges goda förutsättningar. Det arbete som sker inom en skolenhet och hur skolenheten interagerar med sin omgivning har stor betydelse, och framgångsrika skolor går att finna i alla typer av områden. Studier från olika länder pekar på att det är allt för vanligt att insatser för att förbättra skolor innebär att söka enkla lösningar på komplexa problem där lokala villkor och lokal beredskap kringgår snarare än att erkännas och nyttjas i arbetet.

Trots skollagens krav om att utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet som den anordnas pekar nationella och internationella rapporter och mätningar på att likvärdigheten i skolsystemet inte upprätthålls. Därför ska huvudmannen i samverkan med varje berörd skolenhet identifiera insatser som kan stärka huvudmannens förmåga att planera, följa upp och utveckla utbildningen. I Ale finns fortfarande skillnader i resultat och kvalitet både mellan förskolor och skolor, men även mellan klasser och årskurser inom samma skola.

Ett mått för att se om utbildningen i Ale lyckas med att skapa lika möjligheter till framgångsrikt lärande är att minska betygsskillnaden mellan elevgrupper med olika bakgrund. Föräldrars utbildningsnivå spelar stor roll för elevernas betygsresultat. Problematiken med bristande likvärdighet är ett nationellt problem och de insatser som görs är mycket långsiktiga vilket innebär att det tar tid innan resultat syns. Ale har under de senaste åren haft stort fokus på att förbättra likvärdigheten i både förskola och skola. Läsåret 2021/22 minskade skillnaderna mellan grupper och av elever som har föräldrar med högst gymnasieutbildning är 81 procent behöriga till gymnasiet jämfört med 77 procent föregående år, i riket som helhet är 75 procent i den gruppen behöriga. Elever som har

föräldrar med högskoleutbildning har 92 procent gymnasiebehörighet, det är ungefär samma nivå som i riket och har också varit på ungefär samma nivå över tid. Även avseende andel som nått kunskapskraven i alla ämnen har skillnaden minskat med nästan tre procentenheter och även skillnaden i meritvärde har minskat i år.

Diagrammet nedan visar gymnasiebehörighet för årskurs 9 2016-2022 i Ale jämfört med riket, uppdelat på om föräldrarna har gymnasial eller eftergymnasial utbildning.

Andel elever i Ales kommunala skolor jämfört med riket som är behöriga till yrkesprogram på gymnasiet efter årskurs 9, uppdelat efter föräldrars utbildningsnivå, källa: Skolverket och SCB

Definitioner

Beräkningen görs på den föräldern med högst utbildningsnivå

Till låg utbildningsnivå tillhör grundskoleutbildning och gymnasieutbildning samt okänd utbildningsnivå

Till hög utbildning tillhör eftergymnasial utbildning med minst 2 år

Även avseende elever med svensk respektive utländsk bakgrund har skillnaden minskat och elever med utländsk bakgrund födda i Sverige har högre meritvärde och gymnasiebehörighet än gruppen med svensk bakgrund. De elever som har utländsk bakgrund och är födda utomlands har väsentligt högre meritvärde än tidigare och 82 procent av dessa är behöriga till gymnasiet. Detta är dock en lite grupp och svårt att dra några statistiska slutsatser av.

Förskolan med dess ledning har under 2022 fortsatt arbetet med att utveckla förutsättningar för lika kvalitet. Bland annat har strukturfaktorer såsom andel förskollärare samt sätt att organisera för en utbildning för kvalitet varit i fokus. Ambitionen är att alla förskolor ska ha minst 40 procent andel legitimerade förskollärare. Andelen förskollärare är idag cirka 38 procent och ojämnt fördelade över förskolorna.

För att nå målet har utbildningsnämnden planerat och genomfört följande arbete

- *Genomföra tillitsdialoger med alla enheter på temat Lika möjligheter till framgångsrikt lärande i syfte att medvetandegöra och ta gemensamt ansvar i styrkedjan.*
Tillitsdialoger på temat lika möjligheter till framgångsrikt lärande har genomförts under hösten 2022.
- *Stärka fritidshemmets förutsättningar att verka kompenserande*
Nya statliga förslag om fritidshem finns och kommer om beslut tas bland annat påverka inskrivningsgraden. Nya befattningar inom fritidshemmet kommer att tas fram inom GR i syfte att höja kompetenskraven för medarbetare. Personaltätheten i fritidshemmen förbättrades 2021, men har minskat igen under 2022.
- *Ta del av kartläggning av tillgången till och deltagande i studiestöd och lovskola samt besluta om fortsatta prioriteringar*
En utökning av lovskola och studiestöd har beslutats av Riksdagen och gäller från 1 juli 2022. I och med riksdagens beslut om extra studietid har möjligheterna till deltagande i studiestöd och den obligatoriska tiden i lovskolan utökats.
- *I det årliga systematiska kvalitetsarbetet ta del av inskrivningstalen för förskola och fritidshem per ort, barnens vistelsetid ska tas med i analysen.*
Sammanställning av inskrivningstal presenterades på utbildningsnämndens sammanträde i september 2022. UBN.2022.157
Statliga initiativ finns på området och riksdagen har fattat beslut om en ändring i skollagen som syftar till

att öka deltagandet i förskolan genom att varje hemkommun blir skyldig att ta kontakt med vårdnadshavarna från att barnet ska fylla tre år, och sedan löpande till och med att barnet fyller sex år. Kommunerna ska upplysa om förskolans syfte och barnens rätt till förskola. Det ska även bli obligatoriskt för kommunerna att erbjuda förskola bland annat till barn som har bott i Sverige under en kort tid. Barn som ska fylla tre år ska ha en reserverad plats på förskolan, även om inte vårdnadshavarna har ansökt om det. Kommunerna ska också sträva efter att ge ett sådant erbjudande till andra barn som har behov av en förskoleplats för att bättre kunna lära sig svenska. Lagändringarna började gälla den 1 juli 2022, och börjar tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 1 juli 2023. Information om hur förvaltningen genomför ändringen kommer under våren 2023.

- *Följa arbete med utbildning för hållbar utveckling i förskolor och skolor.*
På nämndens sammanträde i juni presenterades exempel på hållbarhetsarbete i förskolan.
- *Ytterligare sätta sig in i vetenskaplig grund och de viktigaste faktorerna för barns och elevers framgång.*
En presentation i ämnet har gjorts på ett nämndsammanträde under våren 2022.
- *Följa upp arbetet med tidigt samordnade insatser.*
En genomgång av elevhälsa och tidigt samordnade insatser presenterades på utbildningssammanträdet i april. UBN.2022.160
- *Verka för dialog kring likvärdighetsperspektiv med vårdnadshavare vid viktiga beslut*
Inga dialoger har genomförts under perioden
- *Stödja rektorers arbete med organisering för måluppfyllelse*

Mått	Utfall 2022
Andel elever som har föräldrar med förgymnasial eller gymnasial utbildning som uppnår behörighet till gymnasiet.	81 %
Andel elever som har föräldrar med eftergymnasial utbildning som uppnår behörighet till gymnasiet.	92 %

2.2.3 Nämndens mål: Hållbar kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen är en stor utmaning för förskola och skola inom överskådlig framtid. Då Ale dessutom växer föranleder det omfattande åtgärder. En liten del, cirka 1,5 procent av sektorns totala budget avsattes för satsningar på behörighetsgivande studier inom förskola, skola, chefsstöd, vidareutbildning, intern SYV-tjänst samt karriärtjänster. I relation till problembilden är effekten begränsad och en mer omfattande satsning behövs för att nå effekt. Utbildning till förskoleassistenter har genomförts i två omgångar för cirka 25 personer. 20 av dessa går nu vidare till barnskötarutbildning under 2023.

För att nå målet har utbildningsnämnden planerat och delvis genomfört arbete inom följande områden:

- *Fortsätta tillitsdialogerna vars syfte att tillsammans skapa Ale-känsla förväntas få effekt på behålla-perspektivet.*
- *Genomföra tillitsdialoger på temat Hållbar kompetensförsörjning våren 2022 för att gemensamt finna åtgärder för hållbar och likvärdig kompetensförsörjning.*
Tillitsdialoger på temat hållbar kompetensförsörjning gjordes under våren 2022.
- *Skapa goda förutsättningar för professionellt lärande och utveckling för alla*
Förutsättningarna utmanar främst avseende förskola och fritidshem då personaltätheten avgör tiden som är möjlig att avsätta. Frånvaron har dessutom varit hög i alla verksamheter vilket gjort att öppethållande samt genomförande av undervisning prioriterats.
- *Stärka insatserna för hållbart ledarskap*
Insatserna avseende stödtjänster har kalibrerats mot växande verksamheter och förändring i förskolans stödorganisation har förhandlats.
- *Ta del av kartläggning av utbildningsbehov, tidplan och kostnader för utbildning och vidareutbildning till prioriterade kategorier.*
Sektorn har utarbetat och implementerat gemensamma processer och villkor för stöd till studier i samarbete med HR-avdelningen. Syftet är förutom att säkra att det blir strategiska satsningar också att skapa lika villkor för alla. Fokus för satsningarna har under året varit förskola och fritidshem. Stöd till högskolestudier har beviljats fyra medarbetare. Komvux har haft cirka 25 medarbetare i studier till

förskoleassistent med möjlighet att fortsätta till barnskötare vårterminen 2023.

- *Besluta om införandestrategi för försteförskollärare.*
Arbetet med införandestrategi har avbrutits med hänvisning till åtgärder för budget i balans.
- *Ta del av nytt introduktionsutbildningspaket för blivande rektorer*
Arbetet har avbrutits med hänvisning till åtgärder för budget i balans.
- *Följa arbetet med branschråden inom GR för förskola och grundskola och fatta beslut om fortsatt inriktning för Ale.*
Under 2022 har inget steg skett i Branschrådens arbete som föranleder nya beslut. Det kan bli möjligt att påbörja införande av nya kategorier i fritidshem under 2023. Information sker löpande vid utbildningsnämndens sammanträden.

2.2.4 Uppdrag: Framtagen strategi om personaltäthet ska implementeras.

Status

✓ Avslutad

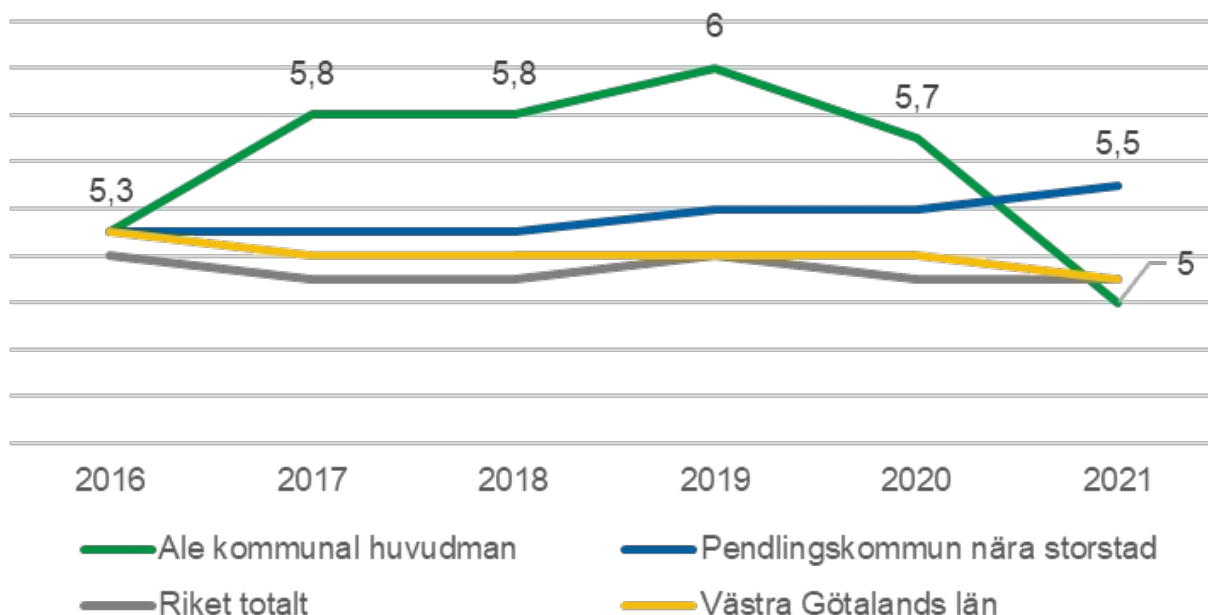
Utbildningsnämndens arbete 2022

- *Följa upp avsedd ökning av personaltätheten i förskolan*
Personaltätheten i förskolan har förbättrats väsentligt jämfört med tidigare år med hjälp av statliga medel under pandemin.
- *Verka för att bibehålla ökningen inför kommande år*

Under 2021 ökade förskolans medel för personaltäthet betydligt mer än tillskottet i budget, det genom den statliga ersättningen för sjuklön. Ökningen har fortsatt under 2022 och personaltätheten i oktober 2022 var 5,2 barn per förskollärare.

Diagrammet nedan visar utveckling av personaltäthet i förskolan över tid jämfört med riket och pendlingskommuner nära storstad. Ny statistik för 2022 publiceras av Skolverket under våren 2023.

Antal barn per heltidstjänst i förskola

Antal barn per personal i förskola i Ale jämfört med riket, Västra Götaland och pendlingskommuner nära storstad 2016-2021, källa: Skolverket och SCB.

2.3 Sysselsättning, arbete och företagsamhet

Ales utbildningsverksamheter har ett stort ansvar för att bidra till att unga vuxna kommer i arbete och det pågår flera initiativ, nya arbetssätt och samarbeten som i större utsträckning än tidigare år bidrar till detta. Den samlade bedömningen är att arbetet genomförts enligt årets planering.

Sektor utbildning och AME fick under året ett gemensamt uppdrag från förvaltningsledningen att skapa en arbetsmarknadsstrategi. Strategin ska vara klar i sommar 2023 och arbetet har påbörjats under hösten. Bland annat görs översyn av de lokala behoven, dels i samarbete med det lokala näringslivet, men också som kommunens behov av arbetskraft till exempel inom barnomsorg.

De vuxna som av olika skäl saknar behörighet till GR:s vuxenutbildningar har fått ökat fokus då det identifierats ett behov av att stärka det förebyggande arbetet med dessa målgrupper. För den yngre målgruppen finns nya yrkesutgångar på IMY (yrkesintroduktionsprogram) i samarbete med Komvux och med hjälp av projekt InVux som nu är i förvaltning med det nya namnet Insteget. Nu erbjuds utbildningar i Vård och omsorg, Barn och fritid, Bygg och anläggning, samt Industriteknisk utbildning. Ett nära samarbete med lokalt näringsliv är under uppbyggnad. De flesta av eleverna kom från Ale gymnasium där elever inte kommit vidare i annan utbildning på grund av att de saknade behörighet för de sökbara IMY-platserna som erbjuds inom Göteborgsregionens (Gr:s) utbud.

I samarbete med SFI har språkstödsutbildningar för anställda inom vård och LSS startat. Kortare språkutbildningar för att kunna arbeta som sommarvikarier har beslutats och planerats under hösten och startar våren 2023.

Kommuninvånare i försörjningsstöd får möjlighet att prova på bygg och industriutbildning genom en kortare praktik.

Utveckling pågår av en lokal utbildning för boendestödare inom Komvux vård och omsorgscollege.

Det Kommunala aktivitets ansvaret (KAA) vilar på varje kommun och riktar sig till gruppen ungdomar 16-20 år som inte som inte går i gymnasieskolan eller som saknar gymnasieexamen. Målet för gruppen är utbildning och företrädesvis en gymnasieexamen. I december 2022 fanns 88 ungdomar inom kommunens aktivitetsansvar, 48 av dessa hade arbete. Arbetet med KAA har lett till att fler ungdomar är i arbete eller studier. Fler ungdomar har en pågående insats och tillhörande handlingsplan inom InSteget. En mötesplats för ungdomar inom KAA och unga vuxna har även startats i AMFE´s lokaler för att underlätta och snabba på processen till arbete eller studier.

Utbildning av förskolans egen personal till förskoleassistenter, alternativt barnskötare pågår via ett samarbete mellan Komvux och förskoleverksamheten i Ale kommun. Satsningen är en del av målet Hållbar kompetensförsörjning. 20 nyutbildade förskoleassistenter kommer att fortsätta utbildning till barnskötare våren 2023.

Sammanhållen utbildning för vuxna omfattas av Utbildningsplikten, men kommer också framöver att omfatta fler i målgruppen komvuxstudenter med risk för avhopp. En statlig utredning är i gång och fortsatt arbete kommer att ske i linje med den statliga utredningen. Arbete pågår nationellt och lokalt inom Gr-vux för att kvalitetssäkra yrkesutbildningar.

För att nå målet har utbildningsnämnden planerat och genomfört följande arbete

- *Nämnden stärker medborgarnas möjligheter att komma i arbete genom att utveckla yrkesutgångar samt verka för att permanenta satsningen på Invux.*
Invux-projektet har avslutats och är från och med juni 2022 i förvaltning under det nya namnet Insteget.
- *Nämnden följer sektorns samordning av verksamheterna Ale gymnasium och Komvux samt fattar beslut om fortsatt inriktning*
Samarbete mellan Ale gymnasium och Komvux har ökat och verksamheterna deltar i flera gemensamma projekt. Administration och personal samordnas samt gemensamma ledningsträffar. För en fullständig samordning krävs gemensamma lokaler. Beslut om fortsatt samordning i gemensamma lokaler togs på

utbildningsnämndens sammanträde 14 december. UBN.2022.493

- *Nämnden följer upp sektorns arbete med att forma och erbjuda extratjänster*
Extratjänsterna har fasats ut under 2022 och inga nya beslut om anvisning till extratjänster har fått fattas från och med den 1 januari 2022.
- *Nämnden följer upp sektorns arbete med att erbjuda feriejobb*
Det fanns inget uppdrag och budget avseende feriejobb, men inom ramen för TSI har aktiviteter skapats för ungdomar som har stora behov och kan riskera att hamna i utanförskap

2.4 Hållbart samhällsbyggande

Utbildningsresultaten är beroende av ett väl integrerat samhälle. Där segregation uppstår påverkar det elevernas möjligheter att lyckas. En varierad sammansättning av barn och elevgrupper gynnar alla barns och elevers möjlighet till framgångsrikt lärande. En placering och planering av förskolor och skolor som bidrar till hållbar mobilitet är också ett viktigt perspektiv. Ett aktivt arbete med de remissvar som avser detaljplaner görs i syfte att lyfta dessa perspektiv. Lövängens förskola i Nödinge som startade våren 2022 är det senaste exemplet på en ny förskola som är placerad så att barn från olika socioekonomiska miljöer kommer till samma förskola.

Den samlade bedömningen är att en stor del av arbetet inom målet har genomförts enligt årets planering, men implementering av handlingsplan för energi- och klimatstrategi är försenad.

Ett arbete med att ta fram en handlingsplan för energi- och klimatstrategi har gjorts under våren 2022 UBN.2022.232.

Det viktigaste arbetet som utbildningsverksamheterna kan bidra med är genom miljö och hållbarhet i undervisningen. Alla förskolor och skolor arbetar med hållbar utveckling utifrån att det är en viktig del i läroplaner och kursplaner.

Områden i övrigt handlar om nedanstående med exempel.

- Hållbara transporter
Struktur för samåkning och ökad information om kommunens låncyklar och eldrivna lånebilar.
- Klimatsmart och hälsosam mat
Fortsätta arbetet med att vidareutveckla goda exempel som görs på enheterna.
- Förnybara och resurseffektiva produkter och tjänster
Tydlig information till alla som gör inköp, ta vara på engagemang och goda exempel.
- Sunda och klimatsmarta bostäder och lokaler
Ta vara på den inredning som finns och hur den användas på nya sätt.
Se över hur förskole- och skollokaler kan nyttjas bättre för olika verksamheter.

Implementering av handlingsplanen är försenad och arbetet fortsätter under 2023.

För att nå målet har utbildningsnämnden planerat och genomfört följande arbete

- *Fatta beslut om reviderat ramprogram*
Rambeskrivning för utbildningslokaler och utemiljöer i Ale kommun antogs på utbildningsnämndens sammanträde i december 2022 UBN.2022.478
- *Fatta beslut om nya skolupptagningsområden*
Utbildningsnämnden tog beslut om nya skolupptagningsområden på nämndens sammanträde i april. UBN.2022.106
- *Följa upp principerna för ansökan och placering av barn i förskola*
Inga beslut om nya principer fattades föregående år då den möjliga förändringen inom lagutrymmet inte bedömdes ge önskad effekt och därmed inte vara relevant. Satsningar inom områdena; placering och planering vid nybyggnation av förskolor, samt det uppsökande arbetet som görs utifrån ny skrivning i skollagen ska verka utjämnande och kompensatoriskt och tar även skälig hänsyn till vårdnadshavares önskemål.

2.5 Ett Ale

I enlighet med verksamhetsplanens intentioner har samarbete utvecklats med flera aktörer och fler medborgare, pandemins stora begränsningar till trots. Den samlade bedömningen är att de insatser som planerats för året i stort sett har genomförts.

TSI har startat föräldrastöd under hösten 2022. Flera nya och fördjupade samarbeten har utvecklats med Ale gymnasium, Komvux, AMFE, Näringslivsenheten, Lilla Edets kommun, inom GR-norr och inom Vuxennätverket på GR. Samverkan med Arbetsförmedlingen och då främst inom Delegation unga och nyanlända i arbete (DUA) har pågått kontinuerligt och har ökat. Det lokala näringslivet och sektor utbildning har samarbetat om yrkesutgångar för gymnasieungdomar. Projektet InVux, som nu är i förvaltning under namnet Insteget, har inneburit ökat samarbete med GR samt andra kommuner inom projektet och då främst Lerum och Partille.

SSPF, Skola, Socialtjänst, Polis och Fritid är ett väletablerat samarbete som hjälper ungdomar upp till 18 år som riskerar ett utanförskap på grund av risk för missbruk eller kriminalitet.

Under 2022 har en SIG-samordnare utsetts och ett samarbete finns inom Insteget för att möta upp ungdomar äldre än 18 år där det finns oro för utanförskap på grund av missbruk och/eller kriminalitet. SIG står för Social insatsgrupp.

Nya samarbeten med föreningslivet och skolornas fritidshem prövades på tre enheter under våren 2022. Föreningarna bjöds in till fritidshemmet för att eleverna skulle erbjudas olika former av fritidsaktiviteter. Syftet var att stimulera och aktivera eleverna och visa på vad som finns i närområdet samt att erbjuda alla elever att kunna delta i någon form av aktivitet under fritidshemmets regi oavsett familjesituation. Under hösten har elever på fritidshem haft möjlighet till prova-på-verksamhet till kulturskolan.

Avseende digitalisering har sektor utbildning arbetat i enlighet med den nationella digitaliseringsstrategins tre stora fokusområden: Digital kompetens för alla i skolväsendet, Likvärdig tillgång och användning samt Forskning och uppföljning kring digitaliseringens möjligheter. Strategin sträckte sig till 2022 och i slutet av 2022 kom en ny uppdaterad strategi. Bedömningen är att det behövs ett intensifierat utvecklingsarbete både inom utbildningsförvaltningen och tillsammans med IT-enheten för att lyckas nå fram.

Under hösten har en förstudie kallad "En väg in" om e-tjänster och kontaktvägar för vårdnadshavare genomförts. Vårdnadshavare har deltagit i intervjuer och gett förvaltningen nya insikter kring vårdnadshavares väg genom kommunens e-tjänster och kontaktvägar. Ett fortsatt projekt under 2023 för att kunna genomföra förbättringar planeras. Bättre integrationer mellan de administrativa systemen är en förutsättning, både effektiva interna administrativa processer och användarvänliga e-tjänster för kommuninvånare. Arbetet går framåt, men tar tid eftersom ett flertal aktörer behöver samverka. Digitalisering påverkar och påverkas av de administrativa processerna och för att nå effekter krävs en hög kompetensnivå. Den administrativa enheten har genomfört en kompetenshöjning och kompetensväxling, tydliggjort uppdrag, både i den centrala organisationen och mellan lokal och central administration, ett arbete som kommer att fortsätta under 2023.

För att nå målet har utbildningsnämnden planerat och delvis genomfört följande arbete

- *Utveckla dialogen mellan nämnderna för att stärka det kommungemensamma arbetet.* Dialog mellan servicenämndens och utbildningsnämndens presidium är etablerat. Utbildningsnämnden har inte utvecklat några ytterligare dialogforum med andra nämnder under året.
- *Ta del av plan för utveckling av e-tjänster för vårdnadshavare utifrån invånarperspektiv.* En förstudie "En väg in" har genomförts utifrån ett medborgarförslag som föreslår att förbättra och förenkla e-tjänster och appar för vårdnadshavare och personal har kommit in. Utbildningsnämnden tog i april beslut om att sektorn ska utreda och återkomma med ett kostnadsförslag. UBN.2021.643. Det fortsatta projektet efter förstudien genomförs inom kommunens gemensamma digitaliseringsstrategi.
- *Ta del av förbättringsarbetet med administrativa processer som i hög grad är beroende av att de digitala verktygen är ändamålsenliga.*

Tydliga administrativa processer är en grundförutsättning för att kunna digitalisera. Utbildningsnämnden har under året tagit del av information kring informationssäkerhet, arbetet med dataskyddsförordningen GDPR, ärendehantering. Utbildningsnämnden har tagit beslut om nya styrdokument och riktlinjer för förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem samt nya tillämpningsregler för taxor och avgifter i barnomsorgen och ny riktlinje kring skolpliktsbevakning.

2.6 En arbetsgivare

Då hållbar kompetensförsörjning är ett av utbildningsnämndens målområden är arbetsgivarrollen fortsatt i fokus. Flera områden lyfts till gemensam hantering inom sektorn och det kommungemensamma arbetet har stärkts.

HR-avdelningen har starkt bidragit till tydlighet och gemensamhet för Ale som arbetsgivare inom en rad områden. Att gå från initiering till verkan i hela organisationen tar tid och ännu återstår en del implementeringsarbete av styrdokument och arbets sätt.

Den samlade bedömningen är att de insatser som planerats för året har genomförts.

För att nå målet har utbildningsnämnden planerat och genomfört följande arbete

- *Utveckla den tillitsbaserade styrningen med ytterligare komponenter, bland annat ökat deltagande av politiker*

Dialogerna har genomförts under fyra år och all personal i sektorn har deltagit en gång varje termin. Vid ett par tillfällen deltog fler politiker.

- *Ta del av en sammanhållen strategi för sektorns satsningar på personals utbildning*

Sektorn har utarbetat och implementerat gemensamma processer och villkor för stöd till studier i samarbete med HR-avdelningen. Syftet är förutom att säkra att det blir strategiska satsningar också att skapa lika villkor för alla. Fokus för satsningarna har fortsatt under året varit förskola och fritidshem. Stöd till högskolestudier har beviljats fyra medarbetare och cirka 25 medarbetare har fått möjlighet till studier till förskoleassistent på Komvux, 20 av dessa kommer att fortsätta med utbildning till barnskötare vårterminen 2023.

- *Ta del av införandestrategier för nya befattningar inom fritids/ skola*

Förslagen har presenterats för nämnd. Arbetet med införande planeras för 2023.

2.7 Analys och förslag för framtiden

2022 och än mer 2023 är utmanande år med effekter av pandemin som fortgår, pågående krig samt ekonomiska utmaningar för både kommun och medborgare.

I syfte att lyckas bättre med en god utbildning för alla krävs utvecklingsinsatser på många nivåer och en god ekonomistyrning med fortsatt förbättring av personaltäthet samt tillräcklig tillgång till lokaler. För att förbättra måluppfyllelsen är arbetet med det pedagogiska ledarskapet och professionellt lärande för alla de viktigaste verktygen för kvalitetsutveckling på genomgripande nivå.

Arbetet med att få fler i sysselsättning har utvecklats i snabb takt och visar på goda resultat. Området behöver fortsatt förstärkning och vidare utveckling för att möjliggöra goda livschanser för fler Alebor, vilket blir än mer angeläget med rådande samhällsutmaningar.

Det är av stor vikt med en socialt hållbar och långsiktig strategi, såväl samhällsmässigt som ekonomiskt, för planering av nya förskolor och skolor.

Beslutade ändringar i skollagen avseende förskolan och kommande förändringar för fritidshem innebär utökad uppdrag för kommunen för förskola och fritidshem

En hållbar kompetensförsörjning kommer att bli avgörande för att förbättra utbildningsresultaten framöver då branschen står inför stora utmaningar avseende förskolläraryrket och lärarbrist.

3 Övrig uppföljning

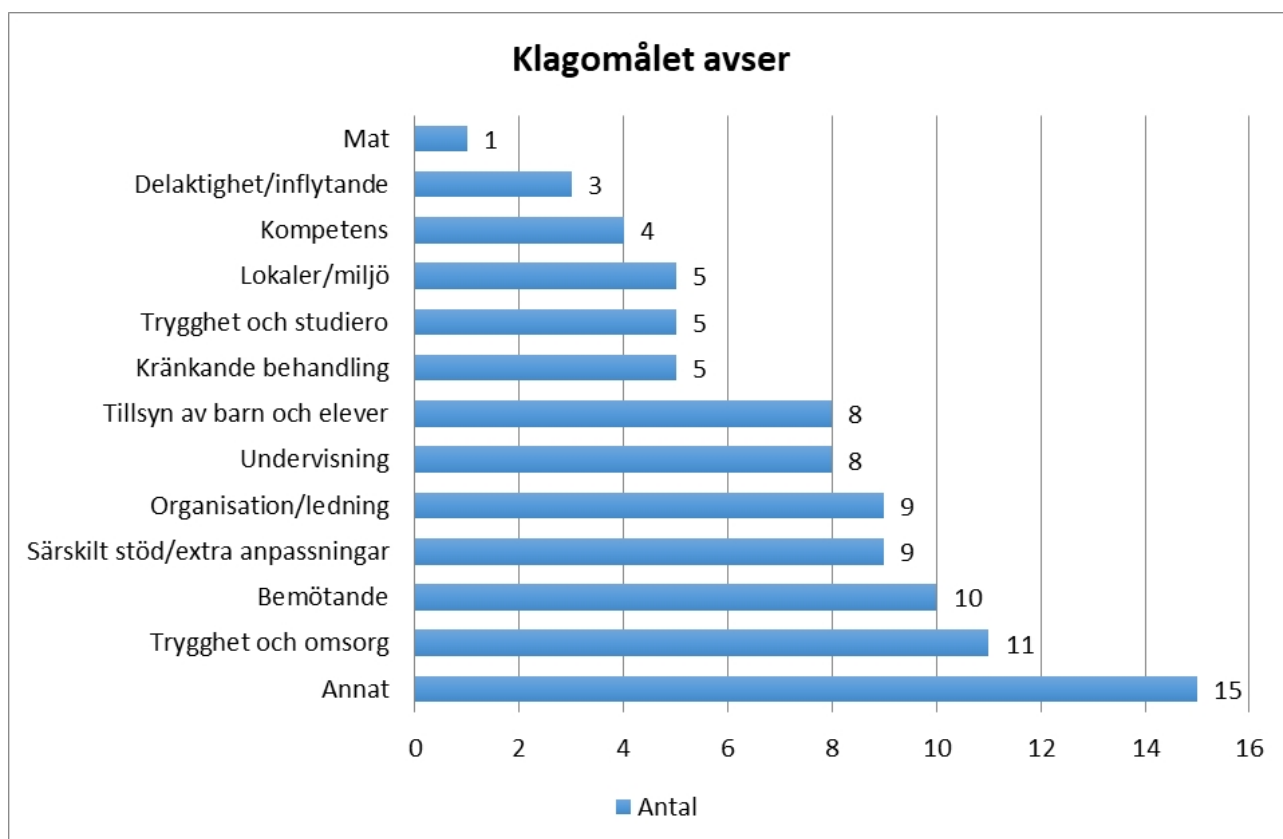
3.1 Sammanställning av inkomna synpunkter

Tidsperiod	2022
Antal synpunkter	40
Synpunkter fördelat efterkategori	se diagram nedan
Antal synpunkter som inneburit åtgärder utifrån lagstiftning	se nedan
Utveckling av verksamheten	40
System som synpunktenhanteras inom	DF Respons

Huvudmannens ansvar för att hantera klagomål gällande utbildningen regleras i 4 kap. 7–8 §§ skollagen (2010:800). Enligt skollagen ska alla huvudmän ha rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen, och lämna information om sina rutiner på ett lämpligt sätt. Huvudmannen ska vidare se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det genom uppföljning, klagomål eller på annat sätt framkommer att det finns brister i verksamheten.

En väl fungerande klagomålshantering ger huvudmannen möjlighet att uppmärksamma och åtgärda brister på lokal nivå så tidigt som möjligt. Klagomålshandlingen ger också viktig information till huvudmannens och enhetens kvalitetsarbete, vilket kan bidra till högre kvalitet i verksamheterna för alla barn och elever.

Under 2022 har det kommit in 40 klagomål i sektor utbildnings verksamheter. Diagrammet nedan visar områden som klagomål handlar om. Ett klagomål kan vara registrerade på flera områden.

76 procent av klagomålen avser grundskolan, 14 procent avser förskola och två procent vuxenutbildningen. Samtliga ärenden är avslutade, återkopplade och åtgärdade i förekommande fall.

23 av klagomålen avser områden i skollagen som till exempel särskilt stöd/extra anpassningar, tillsyn av barn och elever, trygghet, omsorg och studiero, samt kränkande behandling. Det sistnämnda hanteras inom arbetet med

kränkande behandling. Övriga hanteras utifrån barn- och elevers behov och lagstiftning. Enheterna tar in klagomålen i det systematiska kvalitetsarbetet och de utgör en del av underlagen för utveckling av verksamheten.

4 Basverksamhet

4.1 Verksamhetsmått

Flertalet verksamhetsmått är beräknade på ett genomsnitt av 12 månader.

För komvux beräknas måtten utifrån vissa avstämningsmånader. I denna rapport avser måtten ett genomsnitt av februari och november 2022. Måtten är inte helt jämförbara med tidigare genomsnittsmått.

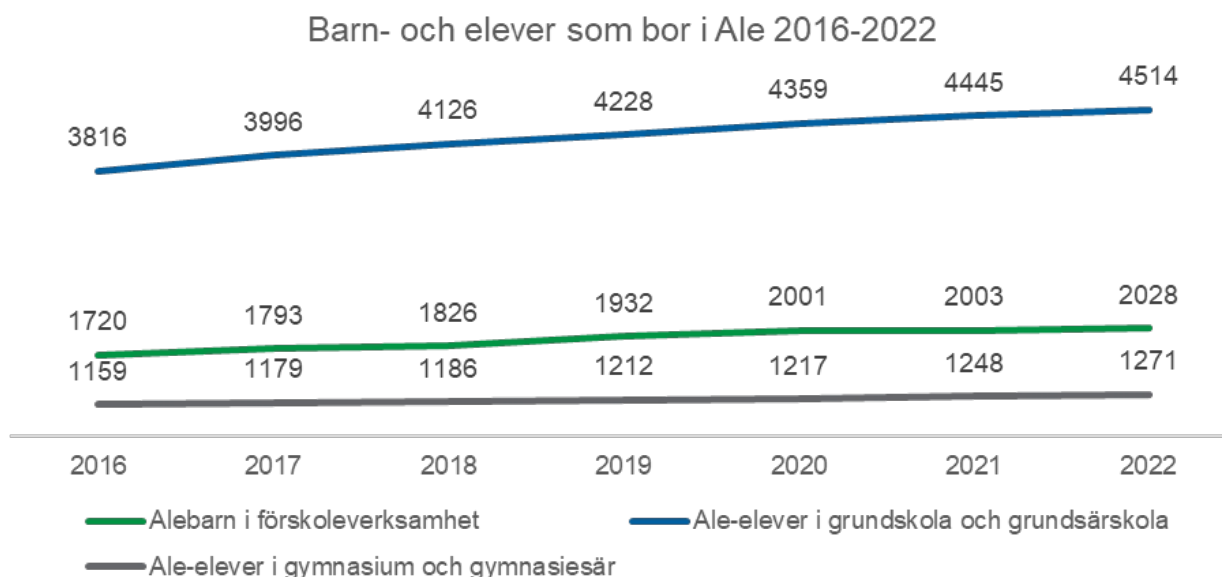
KAA- kommunala aktivitetsansvaret avser december 2022.

Barn- och elevtalsutveckling

Både barn- och elevantalet har ökat de senaste åren och ökningen har fortsatt under 2023.

Barn och elever boende i Ale

Diagrammet nedan visar barn- och elevtalsutvecklingen de senaste sju åren för alla barn som bor i Ale och inskrivna i förskola och skola oavsett i vilken förskola eller skola de går i.

Elevtalsutveckling barn och elever boende i Ale i samtliga förskolor och skolor i och utanför Ale 2016-2022.

Källa: Verksamhetsstatistik i Ale

Antal barn i Ale i förskola och grundskola var ungefär samma antal som budgeterats för 2022.

Antal skolbarn i sarskola blev ökade med sex elever jämförts med vad som budgeterats för 2022. En ny beräkning avseende grundsarskolan har gjort inför 2022 då budget beräknas på hur många elever förvaltningen vet, nyinkomna/inflyttade under året har finansierats från utvecklingsreserven.

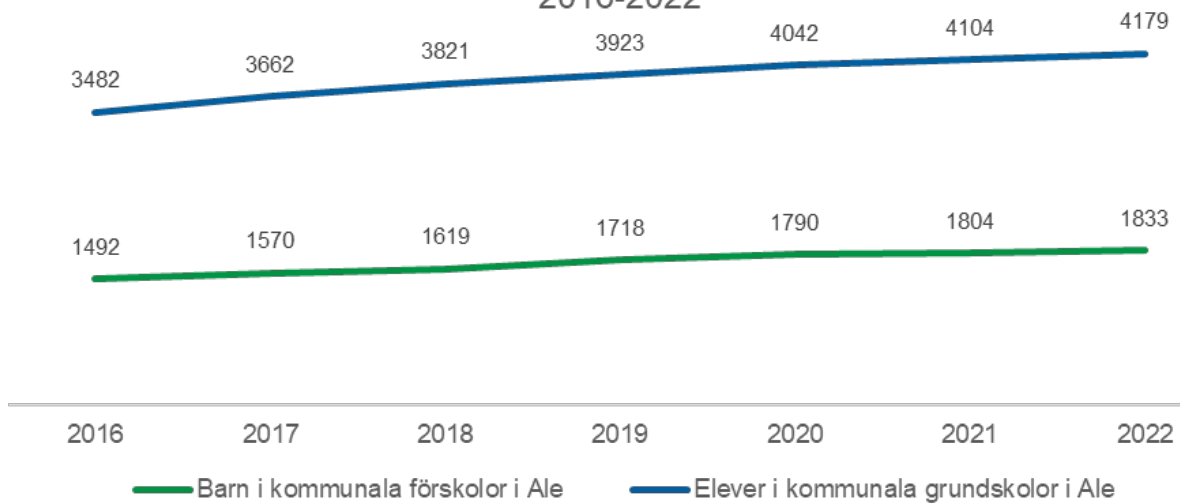
Antalet barn på fritidshem förväntades minska mycket under pandemin, men har sedan ökat igen, antal barn blev 18 fler barn än budgeterat.

Köpta platser i förskola, grundskola blev ungefär som budgeterat, men 10 färre elever i fritidshemmen. Även gymnasiet blev något färre.

Barn och elever i Ales kommunala förskolor och skolor

Diagrammet nedan visar elevtalsutvecklingen i Ales kommunala förskolor och grundskolor 2016-2022.

Barn- och elevtalsutveckling i Ales förskolor och grundskolor 2016-2022

Elevtalsutveckling i Ales kommunala förskolor och grundskolor 2016-2022. Källa: Verksamhetsstatistik i Ale

I Ales kommunala förskolor var det under 2022 29 fler barn i genomsnitt jämfört med 2021. Antalet barn inom pedagogisk omsorg har minskat med fem sen 2021. Det totala antalet var några fler än budgeterat antal.

I Ales kommunala grundskolor har det genomsnittliga elevantalet ökat med 75 elever jämfört med 2021. Ökningen är ungefär som förväntat i samband med budget för 2022.

På de kommunala fritidshemmen i Ale har elevantalet minskat jämfört med förra året, det är också färre elever än förväntat utifrån den budget som sattes för året.

Elevantalet på Ale gymnasium har ökat något jämfört med 2021, men inte i den omfattning som förväntades för både IM och yrkesintroduktion i samband med budget.

Elever som har modersmålsundervisning har ökat, både avseende modersmålsundervisning och studiehandledning.

Den 31 december var det 88 ungdomar registrerade inom det kommunala aktivitetsansvaret. Det är ungefär samma som föregående år.

Elevantalet på komvux, (omräknat till heltidsplatser) är ungefär samma som föregående år. Siffrorna är inte helt jämförbara på grund av ny beräkning. Den stora ökningen som syns är inom SFI.

Verksamhet	Verksamhetsmått	Utfall Årsbokslut 2021	Utfall Årsbokslut 2022	Budget 2022
Barnomsorg, barn 1-5 år	Antal barn i kommunala förskolor i Ale	1 804	1 833	1 822
	Antal barn i pedagogisk omsorg, kommunal i Ale	30	25	30
	- varav barn från andra kommuner i förskola och pedagogisk omsorg		15	11
	Ale-barn i fristående verksamhet	172	176	171
	Ale-barn i kommunal verksamhet i annan kommun	12	9	14
	Summa Ale-barn i förskola och pedagogisk omsorg	2 003	2 028	2 026
Grundskola Förskoleklass - årskurs 9	Elever årskurs F-6			
	Elever i kommunala skolor i Ale, F-6	2 981	3 031	3 028

Verksamhet	Verksamhetsmätt	Utfall Årsbokslut 2021	Utfall Årsbokslut 2022	Budget 2022
	- varav elever från andra kommuner, F-6	56	49	56
	Ale-elever i andra skolor (fristående och kommunala) F-6	244	239	240
	- varav Ale-elever F-6 i fristående verksamhet	214	206	217
	- varav Ale-elever F-6 i kommunal verksamhet i annan kommun	30	33	23
	Summa Ale-elever, F-6	3 169	3 221	3 212
	Elever årskurs 7-9			
	Elever i kommunala skolor i Ale, årskurs 7-9	1 123	1 148	1 139
	- varav elever från andra kommuner, 7-9	52	60	51
	Ale-elever i andra skolor (fristående och kommunala) 7-9	164	163	165
	- varav Ale-elever 7-9 i fristående verksamhet	140	143	144
	-varav Ale-elever 7-9 i kommunal verksamhet i annan kommun	24	20	21
	Summa Ale-elever, 7-9	1 235	1 251	1 253
	Summa Ale-elever, F-9	4 403	4 472	4 465
	Fritidshem	Antal barn på kommunala fritidshem i Ale	1 658	1 744
- varav barn från andra kommuner i fritidshem		30	24	27
Ale-barn i andra fritidshem (fristående och kommunala)		178	170	180
- varav Alebarn på fritidshem i fristående verksamhet		166	156	167
- varav Alebarn på fritidshem i kommunal verksamhet i annan kommun		12	14	13
Summa Ale-barn i fritidshem		1 806	1 890	1 872
Grundsärskola	Antal elever i kommunal särskola i Ale	42	42	36
	- varav barn från andra kommuner i särskola	2	2	2
	Ale-elever i annan särskola (fristående och kommunal)	2	2	3
	Summa Ale-elever i särskola	42	42	37
	- varav integrerade Ale-elever i särskola		1	2
Modersmålsundervisning och studiehandledning	Elever som har modersmålsundervisning	624	685	
	Elever som har studiehandledning	116	124	
Gymnasium	Antal elever i Ale gymnasium IM	109	114	90
	-varav elever från andra kommuner	24	27	18

Verksamhet	Verksamhetsmätt	Utfall Årsbokslut 2021	Utfall Årsbokslut 2022	Budget 2022
	IM-komvux			53
	-varav elever från andra kommuner			16
	Ale-elever i andra gymnasieskolor (fristående och kommunala)	1 138	1 159	1 147
	Summa Ale-elever i gymnasium	1 223	1 245	1 256
Gymnasiesär	Ale-elever i gymnasiesär (fristående och kommunala i andra kommuner)	25	26	28
Summering	Antal Ale-barn och elever i förskola grundskola och gymnasium	7 696	7 810	7 812
Kommunala aktivitetsansvaret	Antal ungdomar inom kommunala aktivitetsansvaret	87	88	
	Arbete	50	48	
	Studier, vux, folkhögskola, utomlands	11	10	
	Ingen sysselsättning	3	0	
	Annan aktivitet (ex sjukskriven)	7	4	
	Föräldralediga	0	0	
	Åtgärd via det kommunala aktivitetsansvaret	13	22	
	Åtgärd via annan aktör	1	4	
	Uppgift saknas	2	0	
Komvux	Antal elever på gymnasial och grundläggande nivå	422	388	
	Antal på gymnasial och grundläggande nivå (omräknat till heltidsplatser)	97	88	
	- varav elever från andra kommuner, komvux	32	31	
	Ale-elever komvux i annan kommun (omräknat till heltidsplatser)	73	71	
	Antal elever på SFI	108	211	
	- varav elever från andra kommuner, SFI	14	62	
	Ale-elever SFI i annan	3	0	

5 Ekonomisk analys

5.1 Analys och förslag för framtiden

Analys

Utbildningsnämndens resultat för 2022 blev en budget i balans/mindre överskott. Prognosen för november påvisade ett underskott på grund av ökade elkostnader och nytillkomna placeringar i grundsärskolan. Trots detta blev resultatet för året en budget i balans, främst på grund av lägre semesterlöneskuld än prognostiserat.

Utvecklingsreserven visar en positiv avvikelse mot budget. Utvecklingsreserven har under året nyttjats till volymförändringar inom grundskolan, särskolan, flerspråkighet samt avveckling av moduler på Nygårdens förskola.

Ledning och administration visar en positiv avvikelse mot budget. Den positiva avvikelsen består till största del av att semesterlöneskulden minskat. Minskade kostnader än prognos för vaktmästeri samt personal har även varit bidragande faktorer till överskottet.

Förskolan visar en negativ avvikelse mot budget. De centrala ansvaren redovisar en positiv avvikelse mot budget medan förskolenheterna redovisar ett negativt resultat. Avvikelsen för enheterna beror främst på höga sjuklöne- och vikariekostnader under året. Under året togs även beslut att minska ersättningsnivån för tilläggsanslag inom förskolan, vilket har påverkat enheternas ekonomiska utfall. En del enheter har haft svårt att anpassa sin verksamhet utifrån antal barn som finns i verksamheten på grund av snabb in- och utflyttning, medan andra enheter har haft barn med särskilda behov. Ale har under året sålt fler förskoleplatser än budgeterat, vilket leder till ett överskott. Övriga centrala delar redovisar också ett överskott vid årets slut och beror bland annat på vakans av skolpsykolog samt ökade intäkter.

Grundskolan visar en negativ avvikelse mot budget. Skolenheterna visar en positiv avvikelse mot budget som förklaras av sjuklönekostnadsersättningar samt ett medvetet ekonomiskt arbete ute på skolenheterna. Skolenheterna har under hösten arbetat med att anpassa sig till de minskade beviljade tilläggsanslagen, vilket givit effekt. Underskottet beror på ökade elkostnader vilket belastas centralt av grundskolan.

Budgeten för köpta, sålda platser samt skolskjuts visar en negativ avvikelse mot budget. Underskottet beror på att taxikostnaderna ökat mer än index, ökade volymer av elever beviljade skolskjuts, ökade kostnader för tilläggsbelopp kopplade till köpta platser från staten, samt kostnader för SIS-placerade elever.

Enheten för flerspråkighet visar en positiv avvikelse mot budget. Under året har enheten arbetat med att se över behovet av att köpa språk av andra kommuner och i stället anställt egen personal. Beslutet av att anställa egen personal har gett en positiv effekt på det ekonomiska resultatet.

Elevhälsan, särskola visar en positiv avvikelse mot budget. Överskottet beror på lägre personalkostnader, sjuklönekostnadsersättningar samt mindre kostnader för skolskjuts än prognos.

Gymnasiet visar en negativ avvikelse mot budget. De största kostnaderna på gymnasiet omfattar köpta platser som visar en negativ avvikelse. Ökade kostnader för tilläggsbelopp, minskade sålda platser samt ökat elevantal är förklaringen till underskottet. På Ale gymnasium har elevtalet minskat mot budget såväl på vårterminen som höstterminen, vilket inneburit att verksamheten fått ställa om sin organisation för en budget i balans. Trots dessa förändringar visar Ale gymnasium ett underskott.

Komvux visar en positiv avvikelse mot budget. Överskottet beror på ökade intäkter samt frånvaro/vakans av personal på enheten.

IM-Komvux visar en negativ avvikelse mot budget. Underskottet beror på det minskade elevtalet och svårigheter till att anpassa organisationen efter antalet elever.

5.1.1 Sammanfattande tabell

Resultaträkning

Resultaträkning

	Budget tkr	Utfall tkr	Avvikelse Budget
3 Intäkter/Inkomster	307 897	324 549	16 652
4 Kostnader/Utgifter	-220 450	-219 729	721
5 Kostnader för arbetskraft	-625 676	-627 943	-2 267
Övriga verksamhetskostnader	-369 098	-384 175	-15 077
Alla konton	-907 327	-907 299	29

Nettokostnad per verksamhet

Utbildning	Budget tkr	Utfall tkr	Avvikelse budget	Årsavvikelse 2022
Tkr				
BESLUTS/VERKSAMHETSOMRÅDEN				
Utvecklingsreserv	-1 848	-605	1 244	3 249
Ledning och administration	-32 730	-29 599	3 131	-3 707
Förskola	-233 161	-234 866	-1 705	1 733
Grundskola	-362 079	-362 695	-616	-37
Grundskola köpta, sålda, skolskjuts	-37 838	-39 573	-1 735	-6 852
Enheten för flerspråkighet	-10 682	-10 492	190	-45
Elevhälsa, Särskola	-68 282	-66 792	1 490	901
Gymnasium	-141 697	-143 859	-2 162	-2 750
Komvux	-12 584	-11 782	802	542
IM-Komvux	-6 426	-7 036	-610	40
NETTOKOSTNADER	-907 327	-907 299	29	-6 926

Investeringar

Investeringsanalys

Utbildningsnämndens investeringsbudget består av byte av IT-system, reinvesteringar, IT-investeringar samt investeringar för nybyggnation. För budgetåret 2022 redovisar investeringarna ett överskott.

Under år 2022 genomfördes inga insatser som krävde investeringsmedel kopplade till IT-system, till år 2023 är ambitionen att nyttja den äskade budgeten för ändamålet.

En investeringsplan är framtaget för utbildningsnämndens reinvesteringsanslag där det framgår hur dessa medel skall nyttjas. Under året har prioriteringar gjorts kring reinvesteringar där det mest nödvändiga genomförts. Syftet har varit att hålla nere kapitalkostnaderna inför kommande år, då det ekonomiska läget förväntas vara ansträngt.

IT-investeringar har en budget i balans, samtliga investeringar har genomförts enligt plan.

Inventarier för nybyggnad avser Lövängens förskola. Budgeten för investeringar för nybyggnation redovisar ett överskott och förskolan har i stora drag genomfört samtliga investeringar de ansett haft behov av. Det som ej genomförts var på grund av nytillkomna investeringsbehov sent under året. Detta kommer hanteras inom budgeten för reinvesteringar år 2023 och uppgår till ett mindre belopp.

Investeringar

Investeringar, belopp i Tkr	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse
Byte av IT-system	0	-200	200
Reinvest skolor/förskolor	-3 540	-5 000	1 460
IT-Investeringar utbildning	-1 000	-1 000	0
Invent ny/omb skola/fskl	-4 166	-6 000	1 834
Totalt:	-8 706	-12 200	3 494

6 Personalanalys

6.1 Kommunens anställda

Antalet anställda i sektor utbildning har ökat med 40 personer jämfört med 2021. Även andelen deltidsanställda har ökat något, denna siffra är dock missvisande då antalet visar hur många som arbetar deltid, här ingår alla som är partiellt tjänstlediga, till exempel de som har arbetat deltid på grund av hemmavarande yngre barn. Den totala sysselsättningsgraden utifrån anställning är 98 procent. Av de personer som är anställda på deltid har en stor del en tidsbegränsad anställning.

Antalet årsarbetare har ökat med 61 tjänster. Knappt hälften av ökningen finns inom grundskolans verksamheter, och övriga är fördelat på förskola och övriga verksamheter. Ökningen beror till viss del på ökat antal elever. En viss utökning av anställningar har varit nödvändig under pandemin och den stora korttidssjukskrivningen innebär också en ökning av vikariatimmar.

Kompetensväxling av obehörig visstidsanställd till behörig personal innebär fler tillsvidareanställda, samt en utökning av löpare och specialpedagoger.

Antalet anställda som är tjänstlediga för studier har ökat och finns med i det totala antalet tillsvidareanställda.

Komvux har anställt ny personal för IM yrkesutbildningar, samt utökat SFI-lärare för att kunna ta emot elever från Lilla Edet. Grundsärskolan F-6 har utökat personal för att delta i projekt från SPSM (Specialpedagogiska skolmyndigheten) som ska utveckla förskole- och förskoleklassens pedagogik i särskolan.

6.1.1 Antal anställda

Antal anställda	2022-12-31	2021-12-31	Skillnad
Antal tillsvidareanställda,	1 094	1 054	40
-varav kvinnor i %	82,88 %	83,38 %	-0,50
-varav män i %	17,12 %	16,62 %	0,50
Antal heltidsanställda	1 148	1 124	24
Antal deltidsanställda	79	71	8
Antalet tidsbegränsat anställda (månadsanställda vikarier)	129	129	0
Antal arbetade timmar (timanställda)	90 494	92 710	-2 216
-varav kvinnor	80 875	82 192	-1 317
-varav män	9 620	10 517	-897
Årsarbetare			
-månadsavlönade	1 193	1 131	62
-timavlönade	46	47	-1
Totalt	1 239	1 178	61

6.2 Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har varit fortsatt hög under året, särskilt under årets första månader när smittspridningen var hög. Därefter har sjukfrånvaron succesivt minskat och vid en jämförelse av föregående år syns nu en minskning både avseende korttidsfrånvaro och sjukfrånvaro dag 15-60, däremot har långtidssjukskrivning över 60 dagar ökat.

Sjukfrånvaron varierar mellan olika verksamheter och enheter. Förskolan har högst sjukfrånvaro, drygt 11 procent en minskning med en procentenhet jämfört med 2021. Personalen på förskolan är generellt utsatt för mer smitta och det har fortsatt under 2022. Påverkan av Covid 19 är den största anledningen. Under våren 2022 startades en översyn av rehabiliteringar kopplade till långtidsfrånvaro. HR-stöd har riktats mot förskolan och vid behov kopplas även företagshälsovården in. I arbetet har ingått att öka kunskaper kring rehabkedjan kopplad till arbetsrätten, se mönster och anledningar till sjukskrivningar. De flesta långtidssjukskrivningar är inte arbetsrelaterade, men ofta kopplad till psykisk ohälsa. Under 2023 fortsätter kartläggning av övriga skolformer.

Sjukfrånvaron i grundskolan är 6,4 procent och ungefär samma nivå som 2021, i grundsärskolan drygt 8 procent. Ale gymnasium, elevhälsa och administration ligger totalt sett lägre än 5 procent, däremot syns en liten ökning det senaste året, en del av ökningen är relaterad till långtidssjukskrivningar.

Sjukfrånvaron i Ales utbildningsverksamheter är högre än jämförelsekommuner inom GR. Tabellen nedan visar sjukfrånvaro inom skola och barnomsorg för 2020 och 2021 i jämförelse med GR, Kungälv och Stenungsund. Det finns ännu inga jämförelsesiffror för 2022.

Sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid bland månadsanställda, 2020 och 2021 Källa: GR personalstatistik				
Kommun	Skola & barnomsorg		Förskollärare	
	2020	2021	2020	2021
Ale	9,1	11,7	12,7	11,1
Kungälv	8,5	7,9	11,5	10,5
Stenungsund	8,1	7,8	10,3	10,7
Hela GR	9,6	9,1	12,0	11,5

Sammantaget behöver förvaltningen utveckla arbetet kring sjukfrånvaro med att skapa en tydlig gemensam systematik kring både förebyggande arbete och uppföljning. Ett behov av stöd och resurser behövs och samarbete med företagshälsovården inledas.

Även frånvaro på grund av vård av barn (VAB) har ökat under pandemin. Den beräkning av VAB som gjordes för 2019-2021 visade att antal VAB-dagar omräknat till procent utgjorde cirka 1,5 procent av den totala arbetstiden.

6.2.1 Sjukfrånvaro i procent

Volymtal	2022-12-31	2021-12-31	Skillnad
Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	8,12 %	8,50 %	-0,38
Sjukfrånvaro, kvinnor	9,10 %	9,43 %	-0,33
Sjukfrånvaro, män	3,62 %	4,28 %	-0,66
Ålder - 29 år	6,8 %	8,4 %	-1,6
Ålder 30 - 49 år	7,90 %	8,36 %	-0,46
Ålder 50 -	9,0 %	8,8 %	0,2
Korttidssjukfrånvaro 1-14 dagar	3,93 %	4,68 %	-0,75
Sjukfrånvaro 15-59 dagar	0,90 %	1,03 %	-0,13
Långtidssjukfrånvaro 60 dagar eller mer	3,29 %	2,79 %	0,50

6.3 Personalanalys och förslag för framtiden

Personalen i sektor utbildning har under pandemiperioden klarat uppdraget att bedriva utbildning och undervisning. Nya arbetssätt och ökat samarbete har behövts, och personalen har behövt vara flexibla, kreativa och lösningsfokuserade. Detta har också inneburit att det finns stort behov av återhämtning.

Lärartätheten i grundskolan ligger fortfarande väsentligt lägre än i riket, men något bättre än pendlingskommuner nära storstad. Lärarbehörigheten ligger på samma nivå som riket och har inte förändrats sen föregående år. I förskola och fritidshem förbättrades personaltätheten, men den redovisning som Ale lämnat för oktober 2022 visar att personaltätheten i fritidshemmen har minskat igen till samma nivå som tidigare, även förskolans personaltäthet har minskat något.

Kompetensförsörjningen är en stor utmaning för förskola och skola inom överskådlig framtid. Då Ale dessutom växer föranleder det omfattande åtgärder som närmare beskrivs under rubriken *En arbetsgivare*. Ale kommun tog fram en kommunövergripande kompetensförsörjningsplan där sektor utbildning lyfte fram ett specifikt bristyrke i Ale kommun, lärare i fritidshem. En ny kompetensförsörjningsplan har arbetats fram i slutet av 2022 och är klar i början av 2023.

En plan tillsammans med fackliga parter för arbetet med HÖK 21 har utarbetats i syfte att förbättra områdena arbetsmiljö, arbetsorganisation, arbetstid och lön. I de tillitsdialoger som genomfördes våren 2022 var det detta som var fokus.

Utbildningsförvaltningen

Diarienummer: UBN.2023.22

Datum: 2023-01-26

Controller: Atbin Vali

Utbildningsnämnden

Revidering av utbildningsnämndens investeringsbudget 2023

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att bevilja utbildningsnämndens förslag till revidering av utbildningsnämndens investeringsbudget 2023.

Utbildningsnämnden beslutar att paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Sammanfattning

Den planerade investeringen av ersättningslokal för gymnasiet och komvux kommer troligtvis att färdigställas under sen höst eller kring årsskiftet 2023/2024. Eftersom budget för investeringar ligger på 2023 föreslår utbildningsförvaltningen att investeringsbudgeten för ersättningslokaler gymnasiet och komvux delvis flyttas till 2024.

Åsa Ericson
Förvaltningschef

Atbin Vali
Controller

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande Revidering av utbildningsnämnden investeringsbudget 2023, 2023-01-26

Bilaga: Revidering av utbildningsnämndens investeringsbudget 2023

Beslutet skickas till:

För vidare hantering:

Förvaltningschef för utbildningsförvaltningen

Controllern för utbildningsförvaltningen

Ärendet

Den planerade investeringen av ersättningslokal för gymnasiet och komvux kommer troligtvis att färdigställas under sen höst eller kring årsskiftet 2023/2024. Eftersom budget för investeringar ligger på 2023 föreslår utbildningsförvaltningen att investeringsbudgeten för ersättningslokaler gymnasiet och komvux delvis flyttas till 2024.

Ekonomisk bedömning

Budgetrevideringen avser beslutad investering 2023 och kommer inte att innebära någon ytterligare ekonomisk konsekvens för utbildningsförvaltningen.

Invånarperspektiv

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Hållbarhetsperspektivet

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Lagstiftning och kommunala styrdokument

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Remissyttrande

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Beslutets genomförande

Controller med hjälp av förvaltningen upprättar sedan en investeringsbudget.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar enligt förslag.

Nämnd: UBN (Belopp i tkr)		Budget	Revideras	Budget	Motivering	Nämnd
Investering, namn	Investering, kod	2023	2023	efter revidering 2023		
Ersättningslokaler Gymnasiet och Komvux	7605	3 000	-2 000	1 000	En stor del av budget för ersättningslokaler Gymnasiet och Komvux flyttas till år 2024 pga. förskjuten start. 1000 tkr äskas för eventuella investeringar vid slutet av året. Resterande budget äskas i investering 2024-2027.	UBN
Totalt nämnd:		3 000	-2 000	1 000		

Utbildningsförvaltningen

Diarienummer: UBN.2023.23

Datum: 2023-01-26

Controller: Atbin Vali

Utbildningsnämnden

Investeringsbudget 2024-2027 Utbildningsnämnden

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att bevilja utbildningsnämnden investeringsanslag enligt bifogad bilaga:

Sammanställning investeringar Utbildningsnämnden 2024-2027

Utbildningsnämnden beslutar att paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Sammanfattning

Investeringsbudgeten 2024-2027 avser fyra olika investeringar.

Utbildningsnämndens årliga anslag för reinvesteringar, IT-investeringar, byte och införande av IT-system samt inventarier vid ny-, till-, ombyggnader, vilket följer fastighets förslag till investeringsplan.

Nämndens årliga anslag för reinvesteringar föreslås till 5 000 tkr, IT-investeringarna till 1 000 tkr samt byte/införande av IT-system 200 tkr. Inventarier vid ny/till/ombyggnad enligt bifogad bilaga.

Åsa Ericson
Förvaltningschef

Atbin Vali
Controller

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande Investeringsbudget 2024-2027 Utbildningsnämnden, 2023-01-26

Bilaga: Sammanställning investeringar Utbildningsnämnden 2024-2027

Beslutet skickas till:

För vidare hantering:

Förvaltningschef för utbildningsförvaltningen

Controllers för utbildningsförvaltningen

Ärendet

Årligen sammanställs en ny investeringsplan för den kommande 4-årsperioden som tillsammans med överföringar av investeringsmedel beslutas av kommunfullmäktige. Besluten ligger sedan till grund för arbetet med fullmäktiges verksamhetsplan och budget.

Behovsinventering av kommunens lokaler och framtida investeringar i lokaler sker i arbetet med lokalplaneringsprocessen som är underlaget i Ale kommuns lokalresursplan. Samtliga lokalinvesteringar hanteras av kommunstyrelsen. Övriga investeringsönskemål för perioden 2024–2027 som inte ingår i lokalprocessen bereds och sammanställs av respektive förvaltning. Förslaget ska beslutas av nämnd och är underlag för beslut i kommunfullmäktige.

Utbildningsförvaltningen beräknas löpande ha ett oförändrat behov av ett årligt anslag för reinvesteringar om 5 miljoner kronor, IT-investeringar om 1 miljon kronor samt ett investeringsbehov i befintliga/nya IT-system om 200 tusen kronor. Vidare finns ett behov av inventarier vid ny-, till-, ombyggnad enligt bifogad bilaga.

Ekonomisk bedömning

Kostnad för avskrivningar gällande grundanslag, IT-investeringar samt byte och införande av IT-system följer tidigare års investeringsplan och bör ej medföra ökade kostnader utöver detta.

En ökad kapitalkostnad förväntas i takt med att investeringar av inventarier till ny-, till-, och ombyggnad sker inom utbildningsförvaltningens nyttjade lokaler.

Invånarperspektiv

Reinvesteringar och planerade investeringar görs utifrån behov för att bibehålla och förbättra god utbildningsmiljö för barn- och elever.

IT-investeringar avser att säkerställa likvärdigheten på Ale kommuns skolor och förskolor utifrån en IT-standard. I och med utvecklingen inom digital teknik finns ett behov av att säkerställa samma möjlighet för samtliga grundskolor och förskolor till en digital lärmiljö.

Förvaltningen arbetar för en digital likvärdighet och att Ale kommuns barn- och unga ges samma förutsättningar i sin undervisningsmiljö. Investeringen avser att minska olikheter i den digitala lärmiljön, som i dagsläget finns mellan skolor och förskolor.

Hållbarhetsperspektivet

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Lagstiftning och kommunala styrdokument

Ale kommuns lokalförsörjningsplan.

Remissyttrande

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Beslutets genomförande

Controller med hjälp av förvaltningen upprättar sedan en investeringsbudget.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar enligt förslag.

Nämnd: UBN (Belopp i tkr) Investeringsnamn	Investeringskod	2024	2025	2026	2027	2028*	Kapitalkostnader finansieras av	Ingår i målgrupps- modell
Ersättningslokaler Gymnasiet och Komvux	7605	2 000,00					UBN	Målgruppsmodell+Ramökning
Ersättning Hövägens förskola	7605			5 000,00			UBN	Målgruppsmodell+Ramökning
Ny förskola Älvängen	7605				5 000,00		UBN	Målgruppsmodell+Ramökning
Tillbyggnad Alboskolan	7605				10 000,00		UBN	Målgruppsmodell+Ramökning
Utbyggnad/ombyggnad Bohusskolan	7605		5 000,00	5 000,00			UBN	Målgruppsmodell+Ramökning
Surteskolan F-6	7605			10 000,00			UBN	Målgruppsmodell+Ramökning
Ny skola Nol/Alafors	7605					10 000,00	UBN	Målgruppsmodell+Ramökning
Ombyggnad Garnvindan till förskola	7605			5 000,00			UBN	Målgruppsmodell+Ramökning
Nya förskolor i Nödinge	7605				5 000,00	5 000,00	UBN	Målgruppsmodell+Ramökning
Utbyggnad skolområde Nödinge	7605			5 000,00			UBN	Målgruppsmodell+Ramökning
Ny förskola Nol	7605		5 000,00				UBN	Målgruppsmodell+Ramökning
Ny förskola Surte	7605			5 000,00			UBN	Målgruppsmodell+Ramökning
Ersättning Byvägens förskola, Bohus	7605			5 000,00			UBN	Målgruppsmodell+Ramökning
Nya grundskolor, Älvängen	7605				10 000,00	10 000,00	UBN	Målgruppsmodell+Ramökning
Årsanslag UBN	7601	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	UBN	Målgruppsmodell
IT-investeringar	7604	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	UBN	Målgruppsmodell
Byte/införande av IT-system	7444	200,00	200,00	200,00	200,00	200,00	UBN	Målgruppsmodell
Totalt nämnd:		8 200,00	16 200,00	46 200,00	36 200,00	31 200,00		

Utbildningsförvaltningen

Diarienummer: UBN.2022.9

Datum: 2023-01-26

Administrativ chef: Marcus Larsson

Utbildningsnämnden

Uppföljning Internkontroll 2022

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att godkänna uppföljningen av 2022 års internkontrollplan.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Sammanfattning

Nämnderna ska enligt kommunallagen (2017:725) 6 kap. § 6 se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Därför har en risk- och väsentlighetsanalys gjorts utifrån områdena ekonomi, regelverk och verksamhet med syfte att identifiera och prioritera områden i internkontrollplanen för år 2022. Planen innehöll de riskområden som bedömdes ha högst riskvärde. I uppföljningen redovisas årets arbete med internkontrollen.

Åsa Ericson
Förvaltningschef

Marcus Larsson
Administrativ chef

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, 2023-01-26

Uppföljningsrapport intern kontroll 2022 helår

Beslutet skickas till:

För kännedom:

Förvaltningschef utbildningsförvaltningen
Kommunstyrelsen

Ärendet

Nämnder ska enligt Kommunallagen se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten sköts på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Inför intern kontrollplan 2022 har förvaltningen gjort en riskinventering samt värderat riskerna, dels utifrån sannolikhet - hur sannolikt är det att risken inträffar, dels konsekvens - hur allvarliga blir konsekvenserna om risken inträffar.

En risk- och väsentlighetsanalys för 2022 har genomförts genom att identifiera risker, värdera dem samt en avvägning om riskerna ska hanteras eller accepteras. Sektor utbildning har delvis utgått från de risker som finns i kommunstyrelsens internkontroll eftersom kommunens verksamheter i stora delar har samma risker och gemensamma utmaningar. För 2022 var de två högprioriterade riskerna samma som för kommunstyrelsen, personuppgiftshantering och brister i informationshantering. Inom dessa områden pågår kommunövergripande förbättringsarbete. Övriga risker som finns är det som planerats i internkontrollen för 2021 med uppföljande kontroller 2022.

Internkontrollplanen ska bidra till att information och rapportering om verksamheten och ekonomin är tillförlitlig och rättvisande samt att verksamheten efterlever avtal, regler och lagar.

Invånarperspektiv

I propositionen 1998/99:66 *En stärkt kommunal revision* beskrevs syftet med den interna kontrollen "[...] säkra en effektiv förvaltning och undvika att det begås allvarliga fel. En god intern kontroll skall således bidra till att ändamålsenligheten i verksamheten stärks och att den bedrivs effektivt och säkert med medborgarnas bästa för ögonen".

Sammantaget handlar det om att skapa förutsättningar för ordning och reda, förtroende och utveckling och att bygga och stödja trygghet och tillit.

Hållbarhetsperspektivet

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Lagstiftning och kommunala styrdokument

I Kommunallag kap 6. 6§ anges: *Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten.* Mot den bakgrunden påverkar Skollagen och tillhörande förordningar. Sektor utbildning har en kompletterande checklista med fokus på uppfyllelse av skollagens krav. Även barnkonventionens grundläggande principer har påverkan.

Artikel 2 - Alla barn har samma rättigheter och lika värde

Artikel 3 - Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn.

Artikel 6 - Alla barn har rätt till liv och utveckling.

Artikel 12 - Alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad.

Kommunala styrdokument som har påverkan på beslutet är *Policy för internkontroll* och *Riktlinje för intern styrning och kontroll*.

Remissyttrande

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Beslutets genomförande

Bifogad rapport redovisar genomförd uppföljning.

Förvaltningens bedömning

Uppföljningen visar att de flesta de flesta riskområdena har kontrollerats samt att planerade åtgärder kopplade till dessa genomförts. Det handlar om inventeringar, rutinförbättringar och utbildningar inom områdena Dataskyddsförordningen, ärendehantering, systematiskt brandskyddsarbete samt ansökan om statsbidrag.

Arbetet med delegeringsordning på är försenat på grund av behov av en relativt omfattande revidering och blir klart under 2023.

Parallellt med att fortsätta det interna arbetet inom förvaltningen finns det vinster med att arbeta förvaltningsövergripande med de områden som identifierats gemensamt inom fler sektorer i kommunen.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar att godkänna uppföljningen av 2022 års internkontrollplan.

Utbildningsnämnden

Uppföljningsrapport intern kontroll 2022 helår

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	3
2 Uppföljning av kontrollmoment och åtgärder.....	4
3 Slutsats av uppföljning.....	7
4 Checklista internkontroll (skollagen).....	8

1 Inledning

Nämnderna ska enligt Kommunallag (2017:725) 6 kap. § 6 se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Därför har en risk- och väsentlighetsanalys gjorts utifrån områdena ekonomi, regelverk och verksamhet med syfte att identifiera och prioritera områden i internkontrollplanen för år 2022. Planen innehöll de riskområden som bedömdes ha högst riskvärde. I uppföljningen redovisas årets arbete med internkontroll.

2 Uppföljning av kontrollmoment och åtgärder

2.1 Ekonomi

2.1.1 Ansökan om bidrag

Risker	Analys
 Risk att missa ansöka om statsbidrag eller andra bidrag	

Uppföljande kontroll	Bedömning
Kontroll att möjliga statsbidrag har ansökts om	

Åtgärder	Status
Arbete med rutinförbättring sker under 2021 kontrolleras 2022	 Avslutad
Kommentar En tydligare rutin är framtagen och implementerad.	

2.2 Regelverk

2.2.1 Personuppgiftshantering

Risker	Analys
 Personuppgifter hanteras inte enligt lag	

Uppföljande kontroll	Bedömning
Kontroll att alla avtal och registerförteckning är korrekt	
Att personuppgifter hanteras enligt informationshanteringsplan	
Att riskbedömning sker utifrån GDPR i samband med nya system och e-tjänster	

Åtgärder	Status
Kontinuerlig översyn och uppdatering av PUB-avtal utifrån aktuell lagstiftning	 Avslutad
Kommentar Samtliga aktuella avtal med PUB är avtalsreglerade.	
Genomgång efter besök och granskning av kommunens dataskyddsombud (DSO)	 Avslutad
Fortsatt utbildning Dataskyddsförordningen	 Avslutad
Kommentar Utbildning är genomförd med all administrativ personal på utbildningsförvaltningen. Utbildning kring nytt digitalt verktyg för distansmöten under sekretess är genomförd.	
Utbildningsinsatser för all personal sker under 2022	 Avslutad
Genomgång efter besök och granskning av kommunens dataskyddsombud (DSO)	 Avslutad
Ta fram riskbedömningsmall	 Avslutad
Använda och testa riskbedömningsmall	 Avslutad

Åtgärder	Status
Skapa rutin med checklista för införande av nya system och e-tjänster	✓ Avslutad

2.2.2 Delegeringsordningen

Risker	Analys
 Att delegeringsbeslut inte rapporteras	
 Att beslut tas på felaktigt sätt och på fel nivå	

Uppföljande kontroll	Bedömning
Kontroll av att delegationsbeslut rapporteras	
Kontroll att beslut tas på rätt nivå	

Åtgärder	Status
Skapa tydliga rutiner och utbildning	! Försenad
Utbildningsinsatser	! Försenad
Genomgång med Kontaktcenter	! Försenad
Revidering av delegeringsordningen	! Försenad

2.3 Verksamhet

2.3.1 Kritiska processer

Risker	Analys
 Brister i säkerhetsarbetet och det systematiska brandskyddsarbetet	

Uppföljande kontroll	Bedömning
Att alla chefer har skrivit på fördelning av brandskyddsansvar och vet vad ansvaret innebär.	
Arbete med rutinförbättring under 2021, uppföljande kontroller görs 2022	

Åtgärder	Status
Arbete med rutinförbättring kring säkerhetsarbetet och brandskyddsarbete under 2021, uppföljande kontroller görs 2022	✓ Avslutad

2.3.2 Verksamhetsutövning

Risker	Analys
 Brister i informationshantering	

Uppföljande kontroll	Bedömning
Förekomst av incidenter i informationshanteringen 2022	

Åtgärder	Status
Arbete med rutinförbättring sker under 2021 kontrolleras 2022	 Avslutad

3 Slutsats av uppföljning

Uppföljningen visar att de flesta de flesta riskområdena har kontrollerats samt att planerade åtgärder kopplade till dessa genomförts. Det handlar om rutinförbättringar och utbildningar inom områdena Dataskyddsförordningen, ärendehantering, systematiskt brandskyddsarbete samt ansökan om statsbidrag.

Arbetet med delegeringsordning på år försenat på grund av behov av en relativt omfattande revidering och blir klart under 2023.

Parallellt med att fortsätta det interna arbetet inom sektorn finns det vinster med att arbeta sektorövergripande med de områden som identifierats gemensamt inom fler sektorer i kommunen.

Utbildningsförvaltningen

Diarienummer: UBN.2023.32

Datum: 2023-01-31

Utvecklingsledare: Marika Tollesson

Utbildningsnämnden

Tillitsbaserad styrning - Tillitsdialoger våren 2023

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att notera informationen.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Sammanfattning

Tillitsdialoger under våren 2023 tar utgångspunkt i genomlysningssuppdraget för utbildningsnämnden. Dialogen kommer ta utgångspunkt i boken "Sveriges bästa verksamheter" och de principer som studier visar gynnsamma för verksamheter med goda resultat.

Medarbetare kommer genom dialogerna kunna lämna förslag på hur verksamheten kan arbeta och använda resurser effektivt.

Åsa Ericson
Förvaltningschef

Marika Tollesson
Utvecklingsledare

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, 2023-01-31

Ärendet

Tillitsdialoger under våren 2023 tar utgångspunkt i genomlysningssuppdraget för utbildningsnämnden. Dialogen kommer ta utgångspunkt i boken "Sveriges bästa verksamheter" och de principer som studier visar gynnsamma för verksamheter med goda resultat.

Medarbetare kommer genom dialogerna kunna lämna förslag på hur verksamheten kan arbeta och använda resurser effektivt.

Planering för tillitsdialoger våren 2023	Datum
Da Vinciskolan	23-02-27
Storgården, Vitklövergatan och Lövängens förskolor	23-02-27
Nödingeskolan	23-02-28
Nolbäcken, Änggården, Nolängen, Starrkärr, Äppelgården och Mor Annas förskolor	23-03-06
Båtsmans Björklöven, Svenstorps förskolor	23-03-06
Alvhem och Skepplandas förskolor samt pedagogisk omsorg	23-03-06
Bohusskolan och Surteskolan	23-03-14
Hövågen, Olof Persgården, Kronan och Skolvägens förskolor	23-03-14
Kronaskolan F-3	23-03-27
Kronaskolan 4-9, Grundsärskolan 1-9	23-03-28
Surte och Bohus förskolor	23-03-28
Kyrkbyskolan, enheten för flerspråkighet, central administration,	23-04-24
Ale Gymnasium och Komvux samt elevhälsa, Gula villan, utvecklingsteam och specialpedagoger för förskolan	23-04-25
Albo och Garnvindeskolan	23-04-25
Nol och Himlaskolan	23-05-22
Aroseniuskskolan	23-05-23

Ekonomisk bedömning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Invånarperspektiv

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Hållbarhetsperspektivet

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Lagstiftning och kommunala styrdokument

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Remissyttrande

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Beslutets genomförande**Förvaltningens bedömning**

Utbildningsförvaltningen

Diarienummer: UBN.2023.51

Datum: 2023-02-01

Handläggare: Martin Löwendahl och Klara Ivarsson

Utbildningsnämnden

Uppföljning och analys av anmälningar om kränkande behandling 2022

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att notera informationen.

Sammanfattning

Utbildningsförvaltningen har i uppdrag att årligen sammanfatta och analysera anmälningar om kränkande behandling som inkommit till huvudmannen från verksamheterna. Under 2022 har huvudmannen fått in 1143 kränkingsanmälningar från verksamheterna. Antalet inkomna ärenden om kränkande behandling har ökat med 56 procent jämfört med föregående år. Det beror, enligt utbildningsförvaltningen, på att det har blivit lättare att anmäla i och med det nya digitala systemet DF Respons och att kunskapen om möjligheten att anmäla har ökat bland samtliga personalgrupper inom utbildningsförvaltningens verksamheter.

Åsa Ericson
Förvaltningschef

Martin Löwendahl och Klara Ivarsson
Handläggare

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, 2023-02-01

Beslutet skickas till:

För kännedom:

Förvaltningsledning

Ärendet

I 6 kap. 10 § skollagen (2010:800) föreskrivs att lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla det till rektor. Rektorn ska i sin tur anmäla vidare till huvudmannen

Anmälningsplikten inträffar så fort personalen får kännedom om att ett barn eller en elev upplevt sig vara kränkt, vid signaler om kränkande behandling genom personalens observationer eller genom information från vårdnadshavare och andra.

Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Det är barnet eller eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det så måste barnet eller eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Barnet eller eleven kan också ta hjälp av personal i verksamheten. Vad som är kränkande behandling måste avgöras i varje enskilt fall. Det är viktigt att komma ihåg att yngre barn inte alltid kan förmedla sina känslor på samma sätt som äldre barn och vuxna.

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Nytt digitalt system

Det nya systemet som implementerades under vintern 2021/2022 har inneburit ökade möjligheter till kvalitetssäkring av anmälningar och förbättrade möjligheter till analys. Systemet är anpassat till att följa skollagen vilket bland annat innebär att rektor och huvudman automatiskt får information om pågående ärenden. Systemet ger större förutsättningar för samlad dokumentation och ärendehistorik. Det i sin tur möjliggör för Ale kommun att ta fram underlag för fördjupad analys både på lokal och övergripande nivå och därmed kan utvecklingsområden identifieras och insatser och resurser riktas till verksamheter där det särskilt behövs.

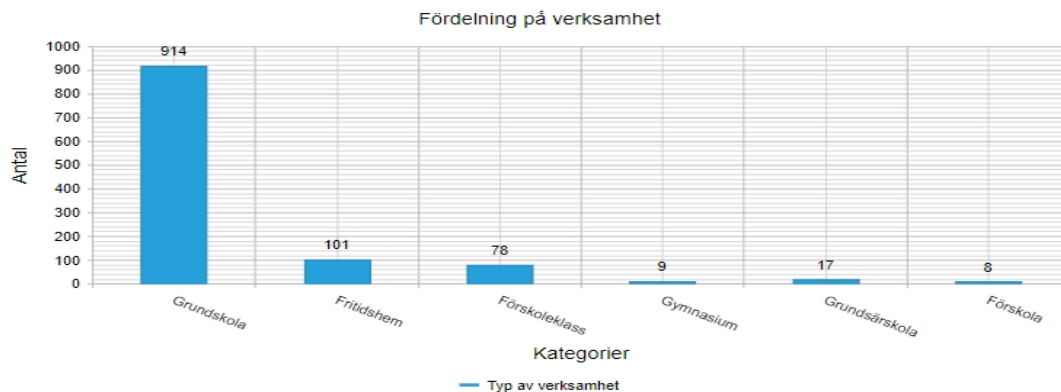
Anmälningar om kränkande behandling

Antalet ärenden har mer än fördubblats från föregående år, från 500 ärenden under 2021 till 1143 ärenden 2022, varav 24 av dessa är misstänkta kränkningar mellan personal-elev/barn. Antalet ärenden personal-elev/barn har också fördubblats sedan 2021. Orsaker till ökningen av anmälda ärenden tros vara flera.

- DF Respons som system i sig är mycket användarvänligt och det är numera lätt att anmäla en misstänkt kränkning jämfört med den manuella hanteringen som Ale kommun använde innan införandet av DF Respons.
- Kompetensen ute på enheterna har ökat genom de diskussioner som genomfördes i samband med implementeringen av systemet. Händelser som förr inte anmäldes har under 2022 anmälts i större utsträckning, det innebär att anmälningsbenägenheten tros ha ökat betydligt.

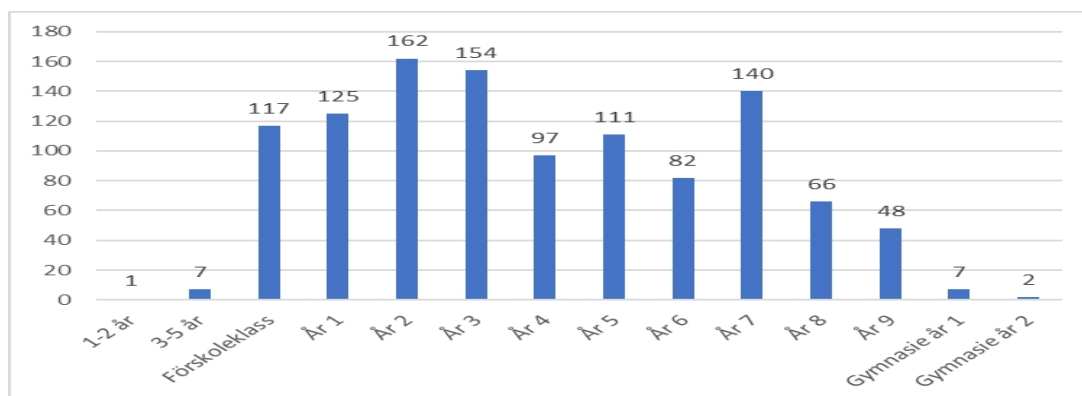
- Efter pandemin vistas eleverna återigen ute på skolorna vilket medför en högre grad av anmälda kränkningar.

Diagram 1. Fördelning av kränkningsärenden uppdelade på olika verksamhetsnivåer

Kommentar: Här ingår endast anmälda kränkningar mellan elev/elev och barn/barn, N=1119. I systemet kan en händelse registreras på flera verksamheter, till exempel fritidshem och grundskola, så är fallet för åtta av ärendena i diagrammet. Det är tydligt att majoriteten av de kränkningsärenden som anmäls sker i grundskolan. Det är fler pojkar än flickor som blir utsatta för kränkningar. Det resultatet överensstämmer med Skolinspektionens nationella statistik över anmälningsärenden.

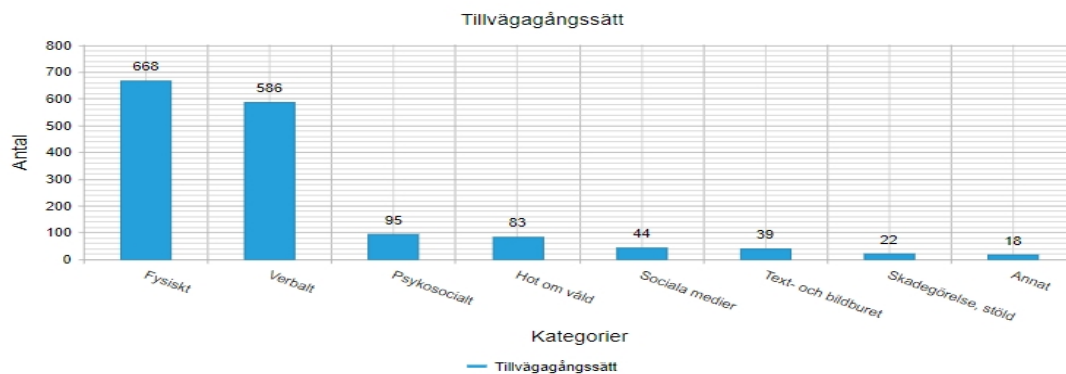
Diagram 2. Fördelningen av kränkningsärenden uppdelade efter ålder/årskurs

Kommentar: Här ingår endast anmälda kränkningar mellan elev/elev och barn/barn, N=1119. Det förekommer flest kränkningar på lågstadiet. Antalet kränkningsanmälningar sjunker sedan något för att i årskurs sju åter öka. Barnen kommer från en relativt skyddad miljö på förskolan med ständig pedagognärvaro in i en skolmiljö där eleverna inte är lika nära pedagogerna på raster etcetera. De högre siffrorna i årskurs sju skulle kunna bero på att de flesta elever byter skolenhet inför årskurs sju. Antalet ärenden i förskolan är få i relation till det totala antalet barn i verksamheterna och frågan behöver utredas vidare, i dialog med

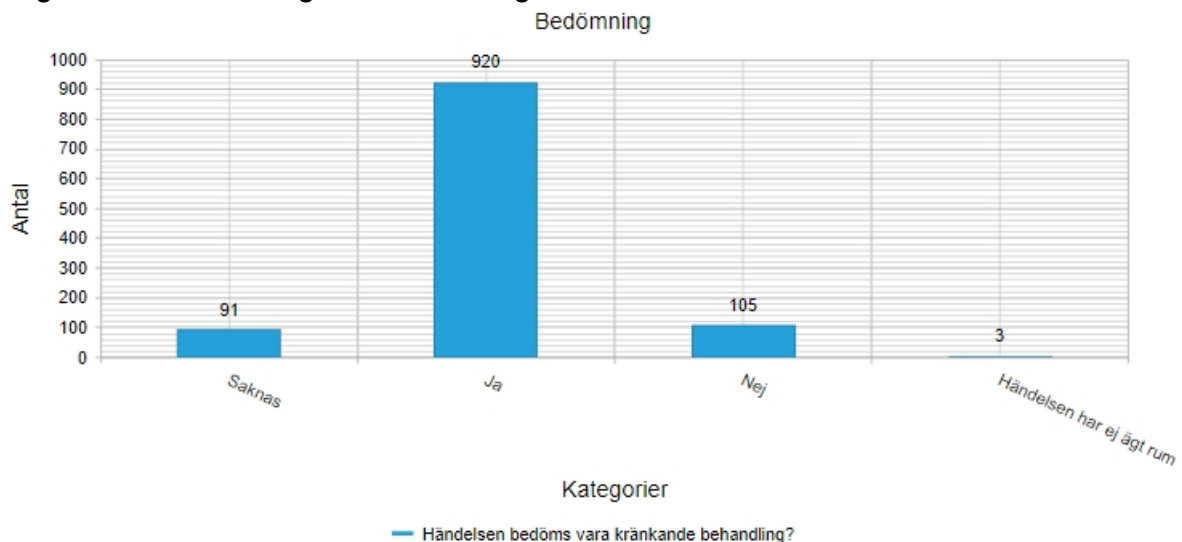
verksamheterna, för att säkerställa att de kränkningar som sker blir utredda och dokumenterade samt att det nya systemet för att anmäla kränkande behandling är implementerat i verksamheten.

Diagram 3. Fördelningen av kränkningsärenden uppdelade efter tillvägagångssätt

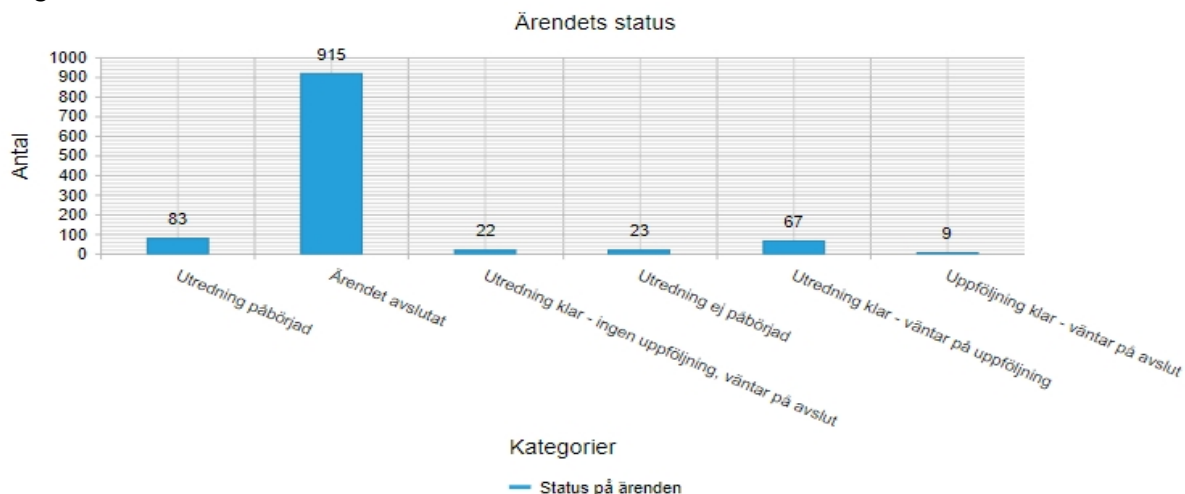
Kommentar: Här ingår endast anmälda kränkningar mellan elev/elev och barn/barn, N=1119. I systemet kan en händelse registreras med flera tillvägagångssätt. Uppföljning av ärenden visar att majoriteten kränkningar sker fysiskt eller verbalt. Det kan antas att det finns ett mörkertal gällande de kränkningar som sker på sociala medier och kränkningar i form av text- och bild, då dessa inte alltid kommer till skolans kännedom.

Diagram 4. Bedömning efter utredning av inkomna ärenden 2022

Kommentar: Här ingår endast anmälda kränkningar mellan elev/elev och barn/barn, N=1119. Av de anmälningar om kränkande behandling som inkommit under 2022 har, efter genomförd utredning, en övervägande del bedömts som en kränkning.

Diagram 5. Ärendets status

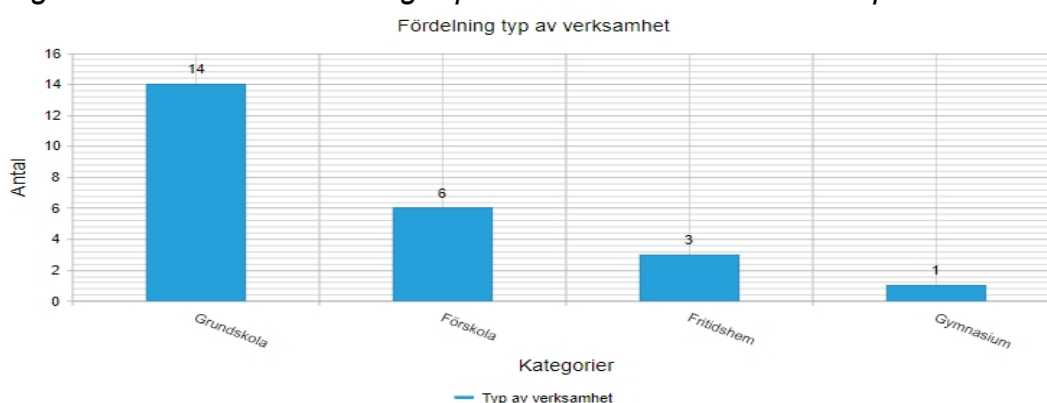

Kommentar: Här ingår endast anmälda kränkningar mellan elev/elev och barn/barn, N=1119. Verksamheterna utreder ärendena snabbt och diagrammet visar att av de anmälningar som inkom under 2022 har 915 avslutats. I 23 ärenden har utredning ännu inte påbörjats och det förklaras genom att det främst är ärenden som inkommit i december 2022 och därför släpar efter in i det nya året.

Ökning av ärenden kränkningar personal – elev/barn

Under 2022 har sammanlagt 24 ärenden avseende misstänkt kränkning personal – elev/barn kommit till huvudmannens kännedom, det är en fördubbling sedan 2021. Förvaltningen arbetar aktivt med att utbilda kring kränkningar och hur dessa ska utredas vilket gjort att de nu anmäls i större utsträckning.

Diagram 6. Ärenden kränkningar personal – elev/barn fördelar på verksamhetsnivå

Kommentar: Här ingår endast anmälda kränkningar mellan personal-elev/barn, N=24. Fördubblingen kan förklaras med en ökande medvetenhet ute på skolenheterna. Händelser som förr inte sågs som kränkande anmäls numera i högre utsträckning. Tilläggas kan också att det i anmälningsskedet bedöms vara en *misstänkt* kränkning. I mer än hälften av de anmälda

misstänkta kränkningarna mellan personal-elev/barn bedömdes händelsen, efter utredning, inte vara kränkande.

Inkomna anmälningar till Ale kommun från Skolinspektion och Barn- och elevombudet

Under 2022 höll trenden i sig med ett lågt antal anmälningar från Skolinspektionen och Barn- och elevombudet, BEO. Från BEO inkom två anmälningar, av dessa är ett ärende avslutat och ett är fortfarande under handläggning. Analysen är att Ale kommuns medvetna inriktning på att få vårdnadshavare att i första hand vända sig till kommunens klagomålshandtering samt Skolinspektionens strategi att initialt låta kommunen utreda kränkningar och klagomål kan vara några av orsakerna till det minskade antalet anmälningar.

Sammanfattning

Det totala antalet inkomna kränkningsärenden visar på en ökning 2022 jämfört med 2021. Ökningen av antalet ärenden tros ha flera förklaringar. Dels är detta sannolikt en konsekvens av att ett nytt system har implementerats vilket har förenklat anmälnings- och utredningsförfarandet. Under implementeringsfasen ökade kunskapen om arbetet med kränkningsärenden, synliggjorde lagens krav på uppdraget och förtydligade ansvarsfördelningen.

Inom förskolan inkommer det få ärenden i förhållanden till antal barn. En tänkbar orsak kan vara att barnen är yngre och har svårare att förmedla sina känslor. I förskolan är även pedagogerna mer närvarande under hela barnets tid på förskolan jämfört men i grundskolan där mycket tid spenderas utan vuxnas närvaro på raster och håltimmar. På så sätt har också personalen i förskolan möjlighet att förebygga konflikter och situationer innan kränkningar uppstår i större utsträckning. För att kunna dra mer säkra slutsatser av resultatet behövs en analys och dialog med verksamheten om vilka behov som kan finnas och för att säkerställa att det digitala systemet för att anmäla kränkningar är implementerat i verksamheten.

Utbildningsförvaltningen

Diarienummer: UBN.2023.7

Datum: 2023-01-31

Nämndsekreterare: Filip Olsson

Utbildningsnämnden

Information till huvudmannen 2023

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att notera informationen.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Sammanfattning

Av skollagen kap 5 kap. §32 framgår att rektor ska informera huvudmannen när rektor fattat ett beslut om avstängning enligt skollagen kap 5 § 17 eller § 19

- Rektorsbeslut om avstängning har fattats på Da Vinciskolan den 22 december 2022. Beslutet som huvudmannen informeras om har diarienummer UBN.2023.46
- Två rektorsbeslut om avstängning har fattats på Aroseniussskolan 8 februari 2023. Beslutet som huvudmannen informeras om har diarienummerna UBN.2023.78 och UBN.2023.79

Åsa Ericson
Förvaltningschef

Filip Olsson
Nämndsekreterare

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, 2023-01-31

Ekonomisk bedömning

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Invånarperspektiv

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Hållbarhetsperspektivet

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Lagstiftning och kommunala styrdokument

Skollagen 5 kap §§ 17, 19 och 32

Remissyttrande

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Sektor utbildning

Diarienummer: UBN.2022.493

Datum: 2023-02-15

Förvaltningschef Åsa Ericson

Utbildningsnämnden

Samordning av Ale gymnasium och komvux

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden upphäver sitt tidigare beslut §115 från nämndens sammanträde 14 december 2022

Utbildningsnämnden beslutar att samordna Ale gymnasium och komvux i ett utbildningscentrum.

Utbildningsnämnden beslutar att godkänna den beräknade hyreskostnaden á 2 801 315 kronor för år 2024 för lokal i Alafors kommunhus.

Utbildningsnämnden beslutar att fortsatt bära hyreskostnaden för Ale-gymnasiums nuvarande lokal i Älvängen.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Sammanfattning

I Utbildningsnämndens nämndplan och budget 2022 anges på sidan 13 att *"Nämnden följer sektorns samordning av verksamheterna Ale gymnasium och Komvux samt fattar beslut om fortsatt inriktning"*.

Sektor utbildning har förberett en samordning av verksamheterna bland annat genom en gemensam ledningsgrupp för gymnasiet och komvux, samordning av tjänsteplanering och schemaläggning samt startat fyra IMY-utbildningar och ett gemensamt arbetslag för yrkeslärare.

En samordning av Ale gymnasium och komvux möjliggör:

- att de två skolformerna får gemensam kompetens i utbildningsprocesserna
- ett utökat utbud av kurser, ämnen och utbildning för eleverna
- gemensamt administrativt stöd
- att utrustning och lokaler kan samutnyttjas
- att kommunalt aktivitetsansvar, KAA, och Insteget i Ale får en tydligare förankring i verksamheten
- närhet mellan olika stödfunktioner i Ale kommuns utbildning och socialtjänst

Serviceförvaltningen arbetar med ett förslag på omställning av Alafors kommunhus till skollokaler för samordnad verksamhet av Ale gymnasium och komvux. En ombyggnation och anpassning av delar av Alafors kommunhus är möjlig och hyreskostnaden beräknas uppgå till 2 801 315 för år 2024.

Åsa Ericson
Förvaltningschef

Helene Petersson
Verksamhetschef

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, 2022-11-28 Samordning av Ale gymnasium och komvux

Beslutet skickas till:

För vidare hantering:
Servicenämnden

Ärendet

I Utbildningsnämndens nämndplan och budget 2022 anges på sidan 13 att *”Nämnden följer sektorns samordning av verksamheterna Ale gymnasium och Komvux samt fattar beslut om fortsatt inriktning”*.

Utbildningsförvaltningen har förberett en samordning av verksamheterna bland annat genom en gemensam ledningsgrupp för gymnasiet och komvux, samordning av tjänsteplanering och schemaläggning samt startat fyra IMY-utbildningar och ett gemensamt arbetslag för yrkeslärare.

I samarbete med serviceförvaltningen har möjliga objekt för samlokalisering undersökts. Serviceförvaltningen arbetar med ett förslag på en lokalsamordning där målet är omställning av Alafors kommunhus till skollokaler för samordnad verksamhet av Ale gymnasium och komvux. En ombyggnation och anpassning av delar av Alafors kommunhus är möjlig för Ale gymnasiums verksamhet.

En behovsbeskrivning är framtagen av utbildningsförvaltningen och en inventering av befintliga lokaler i Alafors kommunhus och lokalerna som komvux nyttjar i Himlaskolan. Nuvarande lokaler för Ale gymnasium är begränsande och inte anpassade för utbildningsverksamhetens behov.

Ekonomisk bedömning

En samordning av Ale gymnasium och komvux kan, där det är möjligt skapa en utbildningsorganisation lokalt för samma medel som Ale kommun annars köper utbildning för. Genom att de två verksamheternas kompetenser samutnyttjas kan fler elever få tillgång till rätt kompetens utan att den behöver köpas in utifrån eller stå outnyttjad. En samordning avses leda till ett större utbud och färre antal köpta utbildningsplatser.

Lokalförsörjningsenheten har i en lokalutredning kommit fram till ett förslag som bedöms bli kostnadseffektivt och möter verksamhetens behov. Ale gymnasium har idag lokaler i Älvängen med kapacitet för undervisning av 90 elever. Vid en flytt till Alafors kommunhus kommer nytt utbildningscentrum kunna utöka antal elevplatser till 170 st och hyreskostnaden beräknas bli 2 801 315 kr för år 2024.

Tabellerna nedan visar elevkapacitet och jämför hyra per år samt underlaget för beräkningen av internhyra.

	Ale gymnasium 90 platser		Alafors 170 platser	
år	Hyra	Kr/m ²	Hyra	Kr/m ²
2023	2 415 000	1457	592 000	458
2024	2 355 000	1420	2 801 315	1794

INTERNHYROR Kommunhus 2024									
		Yta, m	kr/m ²	Adm. Underh	kr/m ²	Tomt-	Kapital-	TOTALT	Avrundat
SKOLOR				fast.sköt.försäkr		skötsel	kostnader		belopp
311	Ale gymnasium	1 561	227	354 347	60	93 660	2 353 308	2 801 315	2 801 000

Komvux har tillsammans med Lilla Edets kommun ansökt om och erhåller Statsbidrag Lärcentrum 2023 i syfte att bättre kunna möta våra kommuninvånarens utbildningsbehov. Statsbidragsansökan är en del av samordningen mellan Ale gymnasium och komvux.

Det kan bli aktuellt att ta Ale gymnasiums nuvarande lokal i anspråk för andra utbildningsverksamheter i behov av lokal. Därmed skulle båda hyreskostnaderna fortsätta att belasta utbildningsnämnden.

Ale gymnasiums nuvarande lokal kan nyttjas för andra utbildningsverksamheter i behov av lokal, därmed skulle båda hyreskostnaden för denna lokal fortsätta att belasta utbildningsnämnden.

Invånarperspektiv

Ale kommuns invånare kan genom en samordning erbjudas ökat utbud inom kommunen och närhet mellan olika stödfunktioner i Ale.

Insteget i Ale och KAA får genom samlokaliseringen ökade möjligheter att arbeta med de elever som av någon anledning inte fortsätter sin utbildning då de läser i andra kommuner. I och med en samordning mellan Ale gymnasium och komvux kan fler elever läsa en utbildning med Ale kommun som huvudman. Sammantaget genererar det ett ökat stöd för den enskilde och uppföljning så att fler fullföljer sina studier och når sina mål.

Barnrättsperspektivet

Barnkonventionen är idag svensk lag. Barnet som rättighetsbärare behöver vara synlig i kommunens processer och beslut. I artiklarna 6, 28 och 29 beskrivs barnets rätt till utveckling samt utbildning. En samordning av skolformerna skulle möjliggöra för elever som inte är behöriga till gymnasiet att planera för en utbildningsväg och öka deras utbildningsmöjligheter.

Hållbarhetsperspektivet

En samordning kan sannolikt leda till en ökad social- och ekonomisk hållbarhet. Detta genom ökad andel människor i egen försörjning och minskat behov av försörjningsstöd. Forskning visar att en gymnasial behörighet eller yrkesbevis minskar risken för sjukskrivning och utanförskap i hög grad.

Att kunna få sin utbildning inom Ale kommun leder till kortare resor för kommunens invånare och bidrar till ekologisk hållbarhet.

Lagstiftning och kommunala styrdokument

Skollagen (2010:800)

Ale kommuns Verksamhetsplan och budget 2022-2025

Lokalförsörjningsplan 2022-2031

Lokalförsörjningsplan 2023-2032

Alesamhällets utveckling 2020

Remissyttrande

Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.

Behandlad enligt MBL

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Beslutets genomförande

Efter utbildningsnämndens beslut att acceptera hyreskostnaden samt godkännande av servicenämndens investeringsäskande i Kommunfullmäktige kan beslutet genomföras.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att en samlokalisering i Alafors kommunhus ger en mer resurseffektiv utbildningsverksamhet. För att möjliggöra en samlokalisering och ett ökat utbildningsutbud krävs en omlokalisering från nuvarande lokaler i Älvängen. Kommunhuset i Alafors bedöms vara en kostnadseffektiv och bra lokallösning för att samlokalisera Ale gymnasium och komvux.

En förutsättning för att bereda utrymme för den investering som krävs är att hyreskostnaden för Ale gymnasiums nuvarande lokaler fortsatt belastar utbildningsnämnden. Förvaltningen bedömer att denna förutsättning inte utgör ett hinder då det inom utbildningsverksamheten finns andra lokalbehov som kan tillgodoses genom lokalen i Älvängen.

Utbildningsförvaltningen

Diarienummer: UBN.2023.4

Datum: 2023-02-01

Nämndsekreterare: Filip Olsson

Utbildningsnämnden

Redovisning av delegeringsbeslut 2023

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner redovisningen av delegeringsbeslut

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Sammanfattning

Beslut fattade av förvaltningschef

UBN.2023.34 - Bidrag 2022 till enskild förskola: Föräldrakooperativet Lekstugan i Lunden

UBN.2023.19 - Bidrag 2022 till enskild grundskola: Martinaskolan

UBN.2023.17 - Tecknande av avtal *komplettering till samordningsavtal avseende beställning och distribution av läromedel med förtydligande av parts ansvar vid leverans av läromedel*

Beslut fattade av verksamhetschef

UBN.2023.20 - Avslag på ansökan om skolbyte

UBN.2023.21 - Beslut om undantag gällande frånvaro och uppskjuten inskolning i förskolan

Beslut fattade av skolskjutshandläggare

UBN.2023.14 - Avslag på ansökan om skolskjuts, ej avstånd

UBN.2023.15 - Avslag på ansökan om skolskjuts, ej avstånd

UBN.2023.33 - Avslag på ansökan om skolskjuts, ej avstånd

Åsa Ericson
Förvaltningschef

Filip Olsson
Nämndsekreterare

Utbildningsförvaltningen

Diarienummer: UBN.2023.5

Datum: 2023-02-01

Nämndsekreterare: Filip Olsson

Utbildningsnämnden

Redovisning av underrättelser, beslut och domar 2023

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar att notera informationen.

Motivering till beslut

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.

Sammanfattning

Under perioden 2023-01-01 - 2023-01-25 har följande underrättelser, beslut och domar inkommit till utbildningsnämnden:

2023-01-18 (UBN.2023.36)

- Expediering av beslut i GR:s förbundsfullmäktige § 176 *verksamhetsövergång validering Väst till Västra Götalandsregionen*
- Protokollsutdrag § 176 *Verksamhetsövergång Validering Väst till Västra Götalandsregionen*
- Tjänsteutlåtande: Ärende 13 *Verksamhetsövergång Validering Väst till västra Götalandsregionen*

2023-01-18 (UBN.2023.37)

- *Skolverkets fastställda bidragsramar för maxtaxa 2023*
- *Beslutsbilaga maxtaxa 2023*

2023-01-12 (UBN.2023.26)

- Samhällsbyggnadsnämndens beslut §284 *granskning av detaljplan för bostäder inom Nödinge 5:134 med flera*
- Informationsbrev till granskning

Åsa Ericson
Förvaltningschef

Filip Olsson
Nämndsekreterare

(Tjänsteutlåtanden ska undertecknas utifrån följande:

Ärenden i kommunstyrelsen som ska till kommunfullmäktige ska undertecknas av kommunchef samt avdelningschef. Ärenden som stannar i kommunstyrelsen undertecknas av avdelningschef och handläggaren.

För övriga nämnder gäller de regler som där fastställs. Den tjänsteman som har högst tjänsteställning skrivs till vänster.)

Beslutsunderlag

(Här listas beslutsunderlaget (det som är bilagt till tjänsteutlåtandet) enligt följande:

Tjänsteutlåtande, 2023-02-01 (datumet kommer att skrivas in vid fastställande av tjänsteutlåtandet, det innebär alltså att ÅÅÅÅ-MM-DD inte ska skrivas in manuellt!

Underlagsrapport, materialfrågor

Kalkyl för investeringsobjekten

Alla handlingar ska vara tydligt döpta och vid behov daterade. Varje beslutsunderlag skrivs upp på egen rad, inga punkter eller listor tillämpas.)

Beslutet skickas till:

(Här ska det anges vem beslutet ska skickas till efter att beslutet är fattat i sista instansen. Det innebär att handläggaren redan i första instans, nämnden måste ta ställning till vilka som ska ha del av beslutet när det fattats av KF. Således ska handläggaren inte skriva ”kommunfullmäktige” under rubriken för vidare hantering om ärendet ska beslutas i KF, utan ange vilka som ska få beslutet.)

För vidare hantering:

För kännedom:

Ärendet

(Bakgrund, fakta i ärendet, omvärldsbevakning, aktuell lagstiftning, propositioner och andra förarbeten, rapporter m.m. som bedöms relevant.)

Ekonomisk bedömning

(Beskriv vilken ekonomisk inverkan beslut får för Ale kommun, både i direkta kostnader men också i arbetstid, om omfördelning av medel behöver göras, om det behöver äskas samt vad det kostar att inte genomföra beslutet, om det finns sådana kostnader.

Använd följande standardmening om det inte tillför något att skriva text under rubriken: Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.)

Invånarperspektiv

(På vilket sätt påverkar beslutet kommuninvånarna, har de varit delaktiga i beslutsprocessen på något sätt, påverkar det någon särskild grupp exempelvis funktionsnedsatta, äldre mfl. Beakta social hållbarhet såsom integration, barnperspektiv m.m.

Använd följande standardmening om det tillför något att skriva text under rubriken: Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.)

Hållbarhetsperspektivet

(Här avses främst ekologiskt hållbarhet. Ekonomisk hållbarhet har beaktats ovan och social hållbarhet beaktas under invånarperspektiv.)

Använd följande standardmening om det inte tillför något att skriva text under rubriken: Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.)

Lagstiftning och kommunala styrdokument

(Härvid anges om det finns lagstiftning eller kommunala styrdokument att ta hänsyn till, vad de i så fall anger och vilken påverkan det får på beslutet. Om kommunala styrdokument behöver förändras ska det redogöras för här.

Använd följande standardmening om det inte tillför något att skriva text under rubriken: Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.)

Remissyttrande

(Här anges om ärendet varit remitterat, till vem och när. Det redogörs i sammandrag vad remissinstanser framhållit i sitt svar. Remissvar bör som huvudregel biläggas tjänsteutlåtandet om de innehåller detaljerad information som inte låter sig beskrivas i förevarande tjänsteutlåtande.

Använd följande standardmening om det inte tillför något att skriva text under rubriken: Området har beaktats men inte bedömts tillföra ärendet något ytterligare underlag.)

Behandlad enligt MBL xxxx-xx-xx

(Under denna rubrik ska det framgå om beslutet blivit informerat och/eller förhandlat enligt MBL. MBL-protokollet ska biläggas ärendet som en bilaga.

Använd följande standardmeningar:

Informerad enligt MBL xxxx-xx-xx. Se protokoll som bilaga.

Förhandlad enligt MBL xxxx-xx-xx. Se protokoll som bilaga.

Använd följande standardmening om rubriken inte är tillämplig i ärendet:

Bedöms ej tillämplig i detta ärende.)

Beslutets genomförande

(Beskriv hur beslutet ska genomföras om det antas. Vem ska göra vad och när.)

Förvaltningens bedömning

(Beskriv, utifrån vad som framkommit ovan under rubriken ärendet, vilka bedömningar förvaltningen gör, resonera om för- och nackdelar och förklara varför förvaltningen föreslår det som framkommer under rubriken förslag till beslut.)